

Julkinen tiedote jokaiseen kotiin Muuramessa

MUURAMELAINEN

Muuramen kunnan tiedotuslehti // numero 14//22. marraskuuta 2023

Seuraava lehti 13.12.2023

Posti Green

Muuramen Mursujen puheenjohtaja Olavi Salla raikkaassa marraskuisessa kylvyssä. Seuran jäsenmäärän kehitys osoittaa talviuintiharrastuksen suosion huiman kasvun.

Neljännesvuosisata piristäviä pulahduksia

25-vuotias avantouintiseura Muuramen Mursut on kasvanut viime vuodet kovaa vauhtia. Avantouinti kiinnostaa yhä nuorempia.

Avantouintiseura Muuramen Mursujen puheenjohtaja **Olavi Salla** on huomannut lajin suosion hurjan nousun viime vuosina. Puheenjohtaja näkee sen jopa katsomalla ulos kotinsa ikkunasta: Ranta-Uimolassa sijaitsevasta omakotitalosta on näkymä avantouintipaikalle Saarenlahden rannassa.

- Paljon on niitä, jotka käyvät joka

aamu. Eräs parivaljakko käy jo aamukuudelta uimassa ja hieman myöhemmin menee kolmen, neljän hengen porukka. Siitä muodostuu helposti rutiini kaverin kanssa. Yleensä tätä lajia suositellaankin harrastamaan kaverin kanssa ihan turvallisuussyistäkin, Olavi Salla toteaa.

Suosion nousun tarkasteluun on myös täsmällisempiä mittareita. Seuran pu-

heenjohtaja kertoo, että Mursujen jäsenluettelo on karttunut kolmessa vuodessa 150:llä, eli yli tuplaantunut.

Myös käyntikertoja mitataan. Vihko löytyy seuran lämmitetystä mökistä, jonka ovi käy taas tiuhaan: kausi avattiin Saarenlahden rannassa lauantaina 28.10.

Jatkuu sivulla 3

Nyt sitä saa
KETOPIZZAA!
KETO TÖNNIKALA-KATKARAPU / KETO PEPPERONI-PEKONI / KETO JUUSTO

VALITSE KOLMESTA LISTAPIZZASTA TAI KOKOA OMASI KETOPIZZALLE.

Pizzapohjan valmistaa Ketoinen® Ketopohja sisältää mantelia, maitoa sekä kanamunaa.

Kotipizza MUURAME
Setäläntie 2, 40950 MUURAME
Puh. 0400 420 409 Avoimna: ma-la 10.30-21, su 11-20

Ketopizzan ja kaikki muutkin herkut saat myös verkkokaupastamme KOTIPIZZA.FI
Muista myös jälkkärijätskit, karkit ja sipsit!

Haaveissa uusi asunto?

Lainan myöntää OP Muurame
Hae lainaa op.fi tai soita 0102589621

Kuolleet: Salme Inkeri Kiiski 86 v., Erkki Ilmari Lampinen 85 v., Matti Kalevi Lappi 81 v., Harras Auvo Johannes Tuovinen 96 v., Liisa Törmänen 94 v., Lea Anneli Vuorinen 59 v.
Kastetut: Eevi Aurora Järvenpää, Peppi Marta Inkeri Norberg

Kirkkoherranvirasto avoinna ma ja ke klo 9-12. Puhelinpalvelu ma-to klo 9-12.
Virastotie 2 (R-kioskin vieressä),
p. 045 2637 929
virasto.muurame@evl.fi

JUMALANPALVELUKSET

Su 26.11. Messu klo 10. *Kristus, kaikkeden Herra*, Myllykoski, Kovanen.
Su 26.11. AIR-messu klo 16, kahvitarjoilu klo 15.15 alk. Opetus, Mia Hagman. Puheenvuoro "Lähellä kuolemaa käynyt", lääkäri Taina Usenius. Musiikissa *Messubändi*, lapsille pyhäkoulu, rukouspalvelua.
Su 3.12. Adventin Perhemessu klo 10. Ilvesmäki, Sainpalo, Hokkanen, Lohiniva, Karjalainen. Messun jälkeen glögiä, torttujen ja piparien koristelua.
Ke 6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus klo 10. Myllykoski, Laasio. Tommi Wihinen saarnaa, mukana *Virsiveljet ja Sävelsiskot*.
Su 10.12. Messu klo 10. *Kuninkaasi tulee kunniansa*, Hagman, Laasio.
Su 10.12. Klo 16 AIR-messu ja joulujuhla Seurakuntakodilla. Joulupuuro- ja kahvitarjoilu klo 15.15 alk. Puhe, Heikki Myllykoski, musiikissa *Messubändi*.

Srk:n lähetystyö tekee matkan Haapasaluun. Vierailimme myös 150 asukkaan vanhainkodissa. Toiveenamme on viedä vanhuk- sille lämpimiä peittoja joululahjaksi. **Voisitko sinä lahjoittaa uuden n. 5-10 € arvoisen peiton (esim. fleece)?** Joulunauha ja -kortti olisi hieno lisä! **Lahjoituksia otetaan vastaan 1.12. saakka srk:n virastolla tai voit antaa työntekijöille toimitettavaksi.** Lisätietoja: anna.sainpalo@evl.fi tai p. 050 594 3228

DIAKONIA

To 23.11. klo 12-14 Lähimmäisen kam- mari Nuorisoseurantalolla. Tietoa Muuramesta. Johanna Pitkälä ja Reetta Tulla.
Ti 28.11. klo 12-14 Omaishoitajien Omais-Oiva kahvila Mannatuvalla, os. Virastotie 2, käynti Pizzapuodin vierestä. Omaishoitajaviikon kunniaksi kakkukahvit ja riisipuuro. Inka Pakkala, Hanna Forsman. Lisätietoja, p. 050 327 7994.
Ke 29.11. klo 12-14 Päihdeettömän päivän jouluhartaus ja -ruokailu Mehtolassa. Saunomismahdollisuus. Ilmainen kyyti R-kioskilta klo 11.40. Ilvesmäki, Karjalainen, Kataikko, Virtanen.
To 30.11. klo 12-14 Lähimmäisen kam- mari Nuorisoseurantalolla. Tietoa muisti- sairauksista. Muistiluotsi Lea Jokela, Keski-Suomen muistiyhdistys ry.
Ke 5.12. klo 13-14.30 Kahvi- ja juttu- tuokio Nuuttilanrannan kerhohuoneella, Nuuttilantie 6 (käynti rivitalon uimarannan puoleisesta päädyssä), Mervi Inkilä. HUOM! Muuttunut ajankohta!

Murusia elämästä
La 25.11. klo 14
Virastotie 2
Musiikkia, rukousta ja siunaavia sanoja
Kuljeta ja johda

To 7.12. klo 12-14 Lähimmäisen kam- mari Nuorisoseurantalolla. Joulujuttuja: tapoja, tarinoita ja muistelua. Pirkko Vuorinen. Keitto- päivä.
Ti 12.12. klo 17 Kauneimmat joululaulut Vihtalahden Kukkaniemessä. Joulupuuro ja torttukahvit klo 16.30. Forsman, Virtanen, Florin.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT
MUURAMEN SEURAKUNTA

Tervetuloa laulamaan!

LA 2.12. klo 11 Kauneimmat joululaulut Kinkomaan koululla myyjäisten yhteydessä
SU 3.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut kirkossa
LA 9.12. klo 15 ja 18 Groovit joululaulut kirkossa. *Grooveimmat joululaulut* -bändi, *Toccante-* ja *Taunopaikka*-kuorolaiset
TI 12.12. klo 18.30 Kauneimmat joululaulut Isolahden koulun tapahtuman yhteydessä
SU 17.12. klo 16 Lasten kauneimmat joululaulut kirkossa
SU 17.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut kirkossa

Pe 15.12. klo 12-14 Lähimmäisen kam- marin joulujuhla, Nuorisoseurantalolla. Joulutortut ja glögit. Minna Sairasen joulukonsertti. HUOM! Päivä perjantai.
Ruokapankki Mannatupa (Virastotie 2, Pizzapuodin vieressä) auki ma, ke ja pe, ruokajakelu klo 10-11. Kahvi- ja puurotarjoilu. Palvelee myös itsenäisyyspäivänä ke 6.12. Perjantaisin klo 18-18.30 Ruthin ylijäämä leipäjakelu ja lauantaisin klo 10-10.30 City- market Keljon ylijäämä leipäjakelu. Ruokapankki p. 050 3548 844 ma-pe klo 10-11. Ruokapankin kehittäjä Kirsi Myyrä, p. 040 352 5662 ma, ke ja pe klo 9-15 tai kirsi.myyra@evl.fi.
Opas-hankevastaava Tarja Vilhuniemi, p.040 5407 811, tarja.vilhuniemi@evl.fi
Vastaanotto diakoniatuomistoon ajan- varauksella:
Hanna Forsman, p. 050 5943 226 hanna.forsman@evl.fi
Kikka Kataikko, p. 050 5943 225 kirsti.kataikko@evl.fi

YLEINEN SEURAKUNTATYÖ

Pe 24.11. Klo 18-19.30 AIR-Manna- tupailta, Pizzapuodin vierestä sisään. Rento ja lämminhenkinen ruokailu- ja lauluhetki (ei ruokamaksua). Tervetuloa yksin tai yhdessä!
Ti 28.11. Klo 14 Pyhän äärellä Koskiko- dilla. Honkonen ja Asp-Vauhkala.

Ti 28.11. ja 12.12. klo 17.30-19.30 Rento taideraamis, Virastotie 2. Tervetuloa ko- keilemaan erilaista tapaa työskennellä Raamatun tekstien innoittamana. Et tarvitse erityisiä taitoja! Tarvikkeet paikanpäältä. Lisätietoja Päiviltä, p. 050 5943 229.

To 30.11. klo 18-19.30 Paavalin kirjeet - opetusta ja keskustelua Kinkomaan kou- lun kerhotilassa (käynti koulun takaa leik- kipuiston sisäpuolelta). Mia Hagman, p. 050 594 3238.

Pe 1.12. klo 18 AIR-ilta. Yhteislaulua, seu- rustelua, iltapalaa (tarjoilu nyyttäriperiaat- teella), puhe, Kari Florin. Paikka: Ketunmut- ka 86, Theresa Lindeman, p. 045 6019538. Tervetuloa tutustumaan ja viihtymään!

To 23.11. klo 17.30-20.30 Käsiyöilta Mehtolassa (Mehtolanniementie). Mahdol- lisuus saunoa ja pientä iltapalaa.

To 30.11. klo 13-16 Askartelupiiri ja kah- vittelua Mannatuvalla.

La 2.12. klo 15-17 Etsijä-iltapäivä, Viras- totie 2 (R-kioskin vieressä). Etsitkö vastauksia hengellisiin kysymyksiin? Tule kuule- maan erilaisia kokemuksia hengellisyydestä ja keskustelemaan rennossa luottamuksen ilmapiirissä. Tarjolla keittoa, kahvia/teetä. Mia Hagman, p. 050 594 3238.

Su 3.12. klo 12-15 AIR-Raamis Kinkomaan koulun kerhotiloissa (käynti takaa leikkipuiston puolelta). HUOM! Raamis alkaa klo 13, lounasta klo 12 alk.

Ma 11.12. klo 18.30 Miesten sanaa ja saunaa- raamattupiiri Mehtolassa. Äyräväinen, p. 040 777 0082 ja Heinilä, p. 041 435 9745.

Ti 12.12. klo 10-12 Ilopiirin joulujuh- la Mehtolassa. Joulupuuro ja torttukahvit. Honkonen ja Saras.

Ke 13.12. klo 18-19.30 Kirkkoherran apo- logia-luento, Virastotie 2. Opetusta ja kes- kustelua, kahvitarjoilu. Heikki Myllykoski, p. 594 3218.

LÄHETYS

Ti 28.11. klo 13-14.30 Lähetyspiiri, Virastotie 2

Ti 12.12. klo 13-14.30 Lähetyspiiri, Virastotie 2

NUORISO

Torstaisin klo 13.30-15.30 Torstaiker- ho alakoululaisille Kinkomaan kerhotilassa. Torstaikerho jää joulutauolle 14.12.

Pe 15.12. klo 18 Nuortenmessu kirkossa. Huom! Nuortenmessu pakollinen rippikoulu- laisille..

SUPERMIX
ALAKOULULAISILLE
La 25.11. klo 15-17
Kulttuurikeskuksella (Nisulantie 1)
Erilaisia toimintapisteitä, yhteinen Raamattuopetus, välipala

LAPSET JA PERHEET

To 23.11 ja 30.11 klo 13-14.30 Vauvapiiri Väistötilassa, Virastotie 2.

Ma 27.11 ja 4.12 klo 9-11 Perhekerho Kinkomaalla, Purotie 2.

Ti 28.11, 5.12 klo 9-11.30 Perhekerho Väistötilassa, Virastotie 2.

Ke 22.11 klo 17.30-19.30 Iltaperhekerho Kinkomaalla, Purotie 2.

Ke 29.11 klo 17.30-19.30 Iltaperhekerho Väistötilassa, Virastotie 2.

MUSIIKKI

Ke 22.11. ja 29.11. Klo 18 Taunopaikan har- joitus, kirkko

To 23.11. klo 19 Lähelle ihmistä -konsertti kirkossa. Muuramen kirkon Kvartetti. Mm. Pekka Simojoki, Petri Laaksonen, Jaakko Löytty, Lasse Heikkilä. Maiju Kovanen, piano. Anita Seppä, tekstit. Vapaa pääsy

To 30.11. Klo 18 Virsiveljien ja Sävelsisko- jen harjoitus, kirkko

Lähelle ihmistä
Muuramen kirkon Kvartetti
Kirkossa to 23.11. klo 19
mm. Pekka Simojoki
Petri Laaksonen
Jaakko Löytty
Lasse Heikkilä
Maiju Kovanen, piano
Anita Seppä, tekstit
Vapaa pääsy

La 2.12. KONSERTTI klo 18 kirkko, mm. Henryk Wieniawski, Sergei Prokofjev, Frank Bridge
Elias Nyman, viulu ja Eliisa Suni, piano. Liput 10€ ovelta

Diakonian joulukeräys 2023
vähävaraisille Muuramelaisille 22.11.-17.12.2023
lahjoitustili FI 51 5089 532000 8933,
saaja Muuramen seurakunta,
viite joulukeräys 2023
Jos haluat lahjoittaa lahjakortteja, ne voit toimittaa seurakunnan tilaisuuksiin tai kirkkoherranvirastoon os. Virastotie 2, ma-to klo 9-12. (Lupanumero RA 120200/1177)

Groovit joululaulut
La 9.12.2023 klo 15 ja 18
Muuramen kirkko
Grooveimmat joululaulut -bändi
Toccante ja Taunopaikka -kuorolaiset

ETSITKÖ VASTAUKSIA HENGELLISIIN KYSYMYKSIIN?
Tule kuulemaan kokemuksia erilaisista hengellisistä matkoista. Tilaa on pohdinnalle niin henkisyysdestä kuin kristillisestä hengellisyydestä rennossa luottamuksen ilmapiirissä.
MINÄ OLEN MAAILMAN VALO
KUKA ON RAKKAUS?
La 2.12. klo 15-17
Paikka: Virastotie 2 (R-kioskista oik.)
Tarjolla keittoa, teetä/kahvia

Jatkuu sivulta 1

– Meillä on tuoreimman tiedon mukaan 286 jäsentä, joista yli 200 on aktiivisia avantouimareita. Osa on jäseniä ihan vain kannatuksen vuoksi. Aktiiviksi lasken sellaiset, jotka käyvät ainakin viitisenkymmentä kertaa vuodessa, ja itsekin kuulun siihen porukkaan.

– Muutamat käyvät jopa 250 kertaa vuodessa, eli kauden aikana monta kertaa päivässä, Salla lisää.

Mökin ylläpitoa yhdessä

Muuramen Mursut perustettiin vuonna 1998, eli seura on viettänyt tänä vuonna 25-vuotisjuhliansa. Mitään erityisiä juhallisuuksia ei tosin ole ollut. Jokainen pulahdus on juhlaa. Mukana on Olavi Sallan mukaan vielä muutamia perustajajäseniä. Hän on itse tullut mukaan lajin pariin paljon myöhemmin.

Muuramen Mursujen toiminta pyörii avantouinnin ympärillä, muita säännöllisiä aktiviteetteja ei ole. Toiminta keskittyy pieneen sähköllä lämpiävään mökkiin, joka on siirretty Saarenlahden laiturin yhteyteen. Mökissä voi vaihtaa vaatteet ja astua muutaman askelman päässä odotamaan hyiseen Päijänteseen.

– Tämä mökki oli alun perin käsittääkseni urheilukentän lähellä, jonne se oli rakennettu asunnottomia varten. Kunta on sittemmin luovuttanut sen meidän käyttöömme ja siirtänyt tänne vesirajaan.

– Mökissä ei ole viemärointiä, joten kaikki käyttäjät sitoutuvat pitämään siistää huolta. Vettä pitää tietenkin luutua lattialta. Meillä on aina viikoittain vaihtuva vastuuhenkilö ylläpidossa. Ammat-tisiivoojaakin on joskus kokeiltu.

Nuoriakin tulee mukaan

Mökin lisäksi Mursuilla ei ole juuri muita

hienouksia, eivätkä he niitä tarvitsekaan. On vain ovat lämmitetyt portaat ja vesi-pumppu, joka pitää avannon auki.

Olavi Salla kertoo, että seuran talous on hyvällä mallilla ja tulevaisuus näyttää valoisalta. Avantouinti on perinteisesti mielletty eläkeläisten lajiksi, mutta Mursujen jäsenistössä on nuorempaakin väkeä.

– Viime vuosina on tullut aika paljon noin kolmekymmppisiä pariskuntia jäseniksi. Se on melko tyypillistä. Jopa muutamat lapsetkin käyvät vanhempiensa mukana.

– Mursujen uimapaikka on kaikille avoin, joten meidän käytössä olevalta laiturilta saavat kaikki mennä veteen mihin vuodenaikaan tahansa. Ainoastaan kopin avaimet ja käyttöoikeus on rajattu jäsenille. Avantouinnista kiinnostuneet saavat tulla muutaman kerran ilmaiseksi kokeilemaan lajia, se on kirjattu seuran sääntöihin, Salla mainostaa.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

KOKOUSKUTSU

Muuramen valtuuston kokous pidetään virastotalon valtuustosalissa maanantaina 11.12.2023 kello 17.00.

Kokouksen asialista on nähtävänä kunnan verkkosivuilla 7.12.2023 www.muurame.fi/paatoksenteko/

Valtuuston tarkastettu ja allekirjoitettu pöytäkirja siihen liitettyine muutoksenhakuohjeineen pidetään kuntalain 140 §:n mukaisesti yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.muurame.fi/paatoksenteko/

Muurame 22.11.2023

Ville Väyrynen
valtuuston puheenjohtaja

www.muurame.fi

Sattumalta muutto avannon partaalle

Olavi ja Sirkku Salla muuttivat Ranta-Uimolaan vuonna 2019. He tulivat Muurameen paluumuuttajina, Jyväskylässä oli vierähtänyt parikymmentä vuotta. Etsinnässä oli ollut rauhallinen rantatontti Päijänteen maisemista. Avantouintimahdollisuudesta he eivät siinä vaiheessa tienneet mitään.

– Jätimme ensin tarjouksen ihan toisesta talosta, mutta siitä ei tullut kauppooja. Ostettiin sitten tämä, ja se oli meidän tapauksessa hyvä. Naapurustossa asui ja asuu yhä Mursujen perustajajäseniä. Heidän perässään kuljimme avantoon ja totesimme, että tämä on hieno laji, Olavi naurahtaa.

Olavi Sallasta tuli avantouimari myöhään, mutta kylmään veteen häntä on kutsuttu koko ikänsä. Salla muistaa jo lapsuudestaan, kuinka isä kävi pulahdamassa kylmässä joessa ja yllytti häntä mukaan.

– Isä kehui, että se on terveellistä. En kuitenkaan mennyt, Salla naurahtaa.

– Nyt kun olen käynyt säännöllisesti avannossa, niin voin sanoa että ainakaan nuhatauteja ei ole ollut. Olen kyllä ottanut rokotteetkin säännöllisesti, vaimo on eläkkeellä oleva farmaseutti, hän lisää.

Olavi Salla oli jo työurallaan säännöllisesti kylmän veden kanssa tekemisissä, sillä hän oli hävittäjäalentäjä. Lentäjien

täytyy pystyä selviytymään kylmään veteen molskahtavasta heittoistuinhyppystä tai talvisessa metsässä kaukana linjojen takana.

Kerran tuli tosipaiikka, kun MIG-21:n ainoa moottori leikkasi kiinni. Salla ehti laittaa nopean radiokutsun ennen kuin hyppäsi Anttolan seudulla.

– Niska siinä revähti ja laskeuduin järveen. Onneksi oli kesä. Kone meni muutaman kilometrin matkan ja osui metsässä isoon kiveen. Minulla ei ollut hätää, mökkiläiset tulivat soutuveneillä poimimaan minut vedestä. Lehtimiehet tulivat seuraavaksi ja sitten ambulanssi, Olavi Salla muistelee.

Yhdessä eteenpäin!

Muurame elää vahvassa muutoksessa hyvinvointialueille siirtymisen, kunnanjohtajan vaihtumisen sekä mittavan liikuntarakentamisen vuoksi. KD:n valtuustoryhmä kiittää Ari Ranta-ahoja pitkäjänteisestä panostuksesta, hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä sekä toivottaa hänelle antoisia eläkevuosia. Myös KD:n paikallisosasto on muutoksessa Maarit Jakobssonin jättäytyessä pois osaston ja puolueen toiminnasta. Kiitämme Maaritia pitkäjänteisestä työskentelystä.

KD kunnioittaa työn tekemistä ja yrittäjyyden tukemista. Mielekäs, sopivasti haasteita tarjoava sekä riittävän toimeentulon tarjoava työ on yksi hyvinvoinnin osatekijä. Perheiden hyvinvoinnin kannalta on oleellista turvata lapsille ja nuorille turvallinen kasvu-, oppimis- ja elinympäristö, joissa lapsen oikeudet huomioidaan ja ennaltaehkäiseviin palveluihin on riittävästi resursseja. Moni on havainnut muuramelaisten lasten ja nuorten pahoinvoinnin lisääntyneen mm. lisääntyneen ilkkivallan ja päihteiden käytön myötä. Hyvinvointialueen, kunnan sekä järjestöjen yhteistyöllä voidaan hyvinvointia tukea kokonaisvaltaisemmin.

Aivoterveiden edistäminen on tärkeää vauvasta vaariin, siihen voi vaikuttaa mm. terveillä elintavoilla, sosiaalisella aktiivisuudella sekä koulutustumalla.

Monipuoliset paikalliset harrastusmahdollisuudet tukevat kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia. Mm. kirjasto ja

seurakunta tarjoavat kaikenikäisille muuramelaisille monipuolisia aktiviteetteja sekä kohtaamispaikan.

Monipuolinen ja kaunis luonto tarjoaa lukuisia vaihtoehtoja harrastaa vapaa-ajan liikuntaa. Käynnissä oleva liikuntarakentaminen tarjoaa jatkossa entistä paremmat olosuhteet moninaisen liikunnan harrastamiseen. Palveluiden ja ympäristön esteettömyys on tärkeää tasavertaisuuden ja osallisuuden kannalta.

Muuramessa ikääntyneiden määrän kasvaa tulevina vuosina merkittävästi. Asuin- ja elinympäristön sekä palvelujen ikä- ja muistiystävällisyys tukevat osallisuutta ja elämänlaatua. Ikääntyvät tulisi nähdä voimavarana, sillä työurien pidentäminen, heidän perheille ja vapaaehtoisuudelle antama panoksensa sekä palveluiden käyttö ovat yhteiskunnalle tärkeitä asioita ja tarjoaa ikääntyneille mielekästä tekemistä ja erilaisia rooleja. Ikääntyneiden kuntalaisten tarpeita voisi selvittää esim. asuinalueittain ja tarjota myös taajamien ulkopuolista toimintaa.

Digitalisaation katsotaan olevan nykyäänä kansalais- ja perustaito. Digitalisaatio lisää eriarvoisuutta, enemmistö yli 75-vuotiaista on internetin ja sähköisen palvelujärjestelmän ulkopuolella. Vanhusasiavaltuutettu Topon mukaan digitalisaation on todettu olevan vahvasti yhteydessä ikääntyneiden osallisuuteen ja ihmisoikeuksiin. Puutteelliset digitaidot voivat merkittävästi haitata arkea, jolloin esi-

Kristillisdemokraatit
ARVOISTASI POLITIIKKAA.

merkiksi asiointi tai tiedonsaanti estyvät.

Yhteisöllisyys, sosiaaliset kontaktit ja mielekäs tekeminen tukevat kaikenikäisten hyvinvointia ehkäisemällä mm. mielenterveysongelmia, syrjäytymistä, muistisairauksia sekä yksinäisyyttä. Merkittävä osa suomalaisista toimii etä- tai omaishoitajana ja heidän hyvinvointinsa tukeminen on yhteydessä myös perheiden hyvinvointiin.

Lähivuosien haastava taloustilanne ei saa johtaa siihen, että tarpeisiin nähden riittämättömät sote-alan resurssit tai talouden säästötoimet vaarantavat yksilön toimeentulon tai jättävät vaille riittävää hoitoa ja huolenpitoa. Maailmalla käynnissä olevat konfliktit lisäävät turvallisuutta, minkä vuoksi turvallisuuden tunteen, välittämisen kulttuurin sekä toiveikkouden edistäminen on tärkeää. Kristillisdemokraatit kunnioittavat moninaisuutta, jokainen ihminen on yhtä arvokas. Huolehditaan toisistamme ja rakennetaan yhdessä entistä yhteisöllisempää Muuramea! Tervetuloa mukaan toimintaan, käymme yhdessä eteenpäin kohti parempaa tulevaisuutta!

KRISTILLISDEMOKRAATTIEN VALTUUSTORYHMÄ

Muuramessa tapahtuu

To 23.11. kello 19.-20.15 Muuramen kirkon kvartetti Muuramen kirkossa.

La 25.11. kello 10-14 Päivä paloasemalla –tapahtuma Muuramen paloasemalla.

Ke 29.11. Kino Metson elokuvia Muuramesalissa. Kello 15.30 Harold Fryn toiveikas taival ja kello 18. Mummola.

Ke 29.11. kello 18-19 lukupiiri Muuramen kirjastossa.

To 30.11. kello 15.30 Kino Metso esittää: Cleó viidestä seitsemään.

To 30.11. kello 19.30. Joulun laskeutumisen jooga Leikarin päiväkodilla. Ilmoittautuminen: www.capeflow.fi

La 2.12. kello 11. Kinkomaan joulunavaus Kinkomaan koululla.

La 2.12. kello 18. Elias Nymanin ja Eliisa Sunin kamarikonsertti Muuramen kirkossa.

Su 3.12. kello 18 Kauneimmat joululaulut Muuramen kirkossa.

Su 3.12. kello 12-15 Nuorisoseuran perinteiset joulumyyjäiset Tasankolassa.

Ma 4.12. kello 19-20 Matkalla jouluun, Ruamjai-kuoron konsertti Muuramen kirkossa.

La 9.12. Groovit joululaulut Muuramen kirkossa. Konsertit kello 15 ja kello 18.

Su 10.12. kello 17-19 Kuurasydän -Saija Tuupainen konsertoi Muuramesalissa.

Ke 13.12. kello 12.45-13.30 Soriasti korriasti Koskikodilla.

Su 17.12. kello 16-17 Lasten kauneimmat joululaulut Muuramen kirkossa.

Lue lisää kunnan verkkosivuilta! www.muurame.fi/tapahtumat/ www.muurame.fi/tapahtuman-ilmoitus/

Itsenäisyyspäivän tilaisuudet Muuramessa 6.12.2023

SANAJUMALANPALVELUS

Muuramen kirkko klo 10

Toimittaa Heikki Myllykoski, saarnaa Tommi Wihinen,
kanttorina Johanna Laasio
Lippupartio, Virsiveljet

ITSENÄISYYSPÄIVÄN JUHLA

Muuramen Kulttuurikeskus, Muuramesali klo 14

Juhlapuhe

kunnanjohtaja Jarkko Määttänen

Houkutuslintu-kansanmusiikki- yhtyeen konsertti

Nuorison puheenvuoro,
nuorisovaltuuston puheenjohtaja Valtteri Vanttinen

Muuramesalin juhlan jälkeen kahvitarjoilu Joutsensalissa

KUNNIAMERKIT
Vapaa pääsy.

Itsenäisyyspäivän soihtukulkue ja kunniakäynnit kotirintamamuistomerkillä ja sankarihaudalla

Kukkalaitteen kotirintamamuistomerkille kirkon mäellä klo 17:30

Partiolaisten soihdunkulkue lähtee Kulttuurikeskukselta
hautausmaalle klo 17.30

Soihtukulkue ja järjestöliput ryhmittyvät sankarihaudalle klo 18.00

Kunniavartio | Seppeleen lasku, Muuramen seurakunta Heikki Mylly-
koski, kunnanhallitus Askto Juuti, nuorisovaltuusto Valtteri Vanttinen
| Virsi 577 |

Puhe, Muuramen Lions Club Aki Imppola

Rukous | Maamme-laulu |

Mehutarjoilu kappelissa, Muuramen Lions Club

MUURAMEN
KUNTA

MUURAMEN
SEURAKUNTA

MUURAMEN
LIONS CLUB

MUURAT-
PARTIO

Lisätietoja muurame.fi/itsenaisyyspaiva

TAPAHTUMAN JÄRJESTÄVÄT
KINKOMAAN KOULUN
VANHEMPAINYHDISTYS,
KINKOMAAN KYLÄYHDISTYS,
MUURAMEN SEURAKUNTA JA
MUURAMEN MLL

Vanhempain-
yhdistyksen
kahvio auki
klo 11-14

Kinkomaan joulun avaus

2.12.

Klo 11-14

- Joulumyyjäiset
- Arpajaiset
- Jouluisia puuhapajoja
- Pop-up-joulukuvaus
- Joulupukki tervehtii lapsia klo 12
- Poniratsastusta klo 11-13

- **Kauneimmat joululaulut klo 11**
- **Lastenmusiikkiorkesteri
Loiskis klo 13**

LAUANTAINA 2.12. KLO 11-14
KINKOMAAN KOULULLA

LÄHIMMÄISEN KAMMARI

NUORISOSEURANTALOLLA (MIKKOLANTIE 6) TORSTAISIN KLO 12-14

To 23.11. Tietovisailua Muuramesta,
Reetta Tulla (Kunta/Johanna Pitkälä)

To 30.11. Tietoa muistisairauksista ja
muistisairaahan kohtaamisesta,
muistiluotsi Lea Jokela (SRK/Kikka Kataikko)

To 7.12. Keittöpäivä - Joulujuttuja. Tapoja, tarinoita ja
muisteluksia
(SPR/Pirkko Vuorinen)

Pe 15.12. Joulujuhla, Minna Sairasen joulukonsertti.
Huom! Päivä!

Järj. Muuramen kunta, Muuramen seurakunta ja SPR

Kaikille avoin
kohtaamispaikka
ilman ikärajoituksia.
Kahvila ja kerran
kuussa keittolounas.
Vapaaehtoinen maksu.
**Lämpimästi
tervetuloa!**

KIRJAILIJAVIERAANA SIRPA KÄHKÖNEN

Vierailu siirtyy
alkuvuoteen!

Meidän
KIRJASTO

Muuramen Yrittäjien tervehdys

Perjantaina 10.11. pidettiin Muuramen Yrittäjä ry:n syyskokous, jossa valittiin uusi hallitus vuodelle 2024.

Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Niko Leskinen. Muut hallituksen jäsenet ovat: Simo Manninen, Sami Tolvanen, Toni Liukkonen, Aleksi Kallio, Teemu Paavolainen, Markus Metsänen ja Laura Soinio.

Oli mahtavaa huomata, että jäsenet pääsivät syyskokoukseen paikalle sekä osa jatkoi myös kauden päätösjuhlaan samana iltana.

Kuluvan kauden hallitustyön tavoite on ollut lisätä jäsenten aktiivisuutta tapahtumiin osallistumisen suhteen ja näyttää siltä, että tässä onnistuttiin. Tätä tavoitetta tullaan varmasti kirjastamaan ensi vuoden hallitustyös-

sä. Uusien hallitusjäsenten myötä toiminta varmasti kehittyy entisestään tavoitteena luoda aktiivisempi ja isompi muuramelaisten yrittäjien jäsenverkosto sekä antaa arvoa Yrittäjäjäsenyydelle.

Kiinnostaako Yrittäjien jäsenyys? Voit olla yhteydessä puheenjohtajaamme Nikoon nikosamuel.leskinen@gmail.com tai 050 560 7609.

Tänä vuonna olemme löytäneet mahdollisia tapoja kasvattaa yhteisöä tuomalla yrittäjiä yhteen mm. kerran kuu-kaudessa toteutuneilla aamukahveilla alueen eri yrityksiin. Kunnan kanssa yhteistyönä toteutettu kokonaisuus on toiminut mahtavasti yritysasiantuntija Janne Tepon koordinoimana.

Tapaamisiin!

YSTÄVÄLLISIN TERVEISIN,

MARKUS METSÄNEN

TOIMITUSJOHTAJA

ALIVE TRAINING & THERAPY OY

044 0559 007

WWW.ALIVEKESKUS.FI

Yrittäjät

MUURAME

YHTEYSTIEDOT:

Puheenjohtaja

Niko Leskinen

Eurowagen Oy

p. 050 560 7609

puheenjohtaja@muuramenyrittajat.fi

TULEVIA TAPAHTUMIA:

13.12. kello 8 alkaen Yrittäjien ja kunnan aamupuuro valtuustosalissa.

Muuramen kunta ja Alva lähempään yhteistyöhön

Muuramen kunnanhallitus hyväksyi konsernijärjestelyt Alvan kanssa. Yhteistyön syventämistä on selvitetty kevästä alkaen.

Muuramen Lämpö Oy:n kiinteistöliiketoiminta siirtyy Muuramen Vuokra-asunnot Oy:lle. Samassa yhteydessä Alvasta tulee Muuramen Lämpö Oy:n osakas yhdessä Muuramen kunnan kanssa. Muuramen Lämpö Oy keskittyy jatkossa pelkästään lämpöliiketoimintaan.

Alva, Muuramen Lämpö ja Muuramen kunta ovat selvittäneet yhteistyömahdollisuuksia kevästä 2023 alkaen. Kunnanhallitus hyväksyi konsernijärjestelyt 9.10.2023. Nyt sinetöidyssä yh-

teistyömallissa Alva investoi Muuramen Lämmön toiminnan kehittämiseen sekä kaukolämpöverkon laajentamiseen Muuramessa. Yhtiöltä ei odoteta osingonjakoa. Sen sijaan liiketoiminnan tulos on tarkoitus käyttää liiketoiminnan kehittämiseen sekä kaukolämpöverkon ylläpitoon korvausinvestointeina.

Yhteistyön mahdollistama verkon lisärakentaminen Muuramessa tuo etuja molemmille osapuolille, sillä Alvalla on jo entuudestaan kaukolämpöverkkoa niin Muuramessa kuin Korpilahdella.

- Tämä järjestely on hieno jatkumo aikaisemmalle yhteistyöllemme ja se mahdollistaa muuramelaisille luotettavan lämmönsaannin ja vakaan hinnoittelun. Lisäksi yhteistyö muodostaa leveämmät hartiat tuleville investoinneille, jotka luovat Muurameen elinvoimaa, sanoo Alva-yhtiöt Oy:n toimitus-

johtaja **Tuomo Kantola**.

- Alvan kanssa syvennettävä yhteistyö mahdollistaa lämpöenergian saamisen kilpailukykyiseen hintaan ja ennustettavan hinnoittelun. Tällä on merkitystä muiden kaukolämmön asiakkaiden lisäksi Muuramen kuntakonsernille, joka on suurin yksittäinen kaukolämpöä alueella ostava asiakas. Järjestelyn myötä kaukolämpö säilyy kilpailukyisenä tuotteena Muuramessa avautuville uusille kaupan ja teollisuuden alueille. Alvan palvelutuotanto-osaaminen ja kehittäminen tarjoaa mahdollisuuksia myös toiminnan monipuoliselle jatkokehittä-

miselle. Alvan tavoite olla hiilineutraali toimija vuoteen 2030 mennessä tukee Muuramen kunnan strategian hiilineutraalisuustavoitteen toteutumista, millä on meille myös merkitystä, toteaa Muuramen kunnanjohtaja **Jarkko Määttä**.

Alva ja Muuramen Lämpö ovat tehneet yhteistyötä vuodesta 2013 alkaen. Vuonna 2022 uusitun sopimuksen mukaan Alva tuottaa kaiken Muuramen Lämmön asiakkailleen myymän kaukolämmön, joka tuotetaan Alvan Keljonlahden sekä Rauhalahden lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksilla.

Tervetuloa paikalliseen!

Tule omistaja-asiakkaaksi paikalliseen osuuspankkiin.

Voit varata ajan soittamalla suoriin numeroihimme. Löydät meidät myös osoitteesta op.fi/petajavesi

Jaakko Ylitalo	0400 384056 (Toimitusjohtaja)
Aini Malmberg	010 258 9621
Maria Vuorenmaa	010 258 9611
Tanja Pahkala	010 258 9615
Sanna Aro	010 258 9602
Marja honkala	010 258 9616
Pirkka Syvänoro	0500 682247 (Vakuutukset)

OP Muurame Setäläntie 2, 40950 Muurame

Lämpimästi tervetuloa!

OP Muurame

YRITTÄJIEN JOULUPUURO

KESKIVIKKONA 13.12. KLO 8:00
KUNNANTALON VALTUUSTOSALISSA

ILMOITTAUDU MUKAAN
QR-KOODILLA 3.12. MENNESSÄ

Sähköinen perhekeskus tuo avun lähelle

Verkkosivuilta löytyy niin perheille kuin nuorillekin suunnattuja tietopaketteja, sekä keskusteluapua ammattilaisten ja vertaisten kanssa.

Muuramen Perhekeskus sijaitsee tutussa osoitteessa Virastotie 5, muttatiesitkö, että osoitteesta www.hyvaks.fi/perhekeskukset löytyy kaikkien keskisuomalaisten yhteinen sähköinen perhekeskus?

Perhekeskuskoordinaattorit **Miia Vottonen** ja **Miia Matilainen** työskentelevät sähköisessä perhekeskuksessa, joka on Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeen aikana käynnistetty uusi palvelu. Hanke päättyy pian, mutta palvelu siirtyy pysyvästi osaksi hyvinvointialueen palvelukokonaisuutta.

– Digitaaliset perhekeskuspalvelut on tuotu fyysisten palveluiden rinnalle. Sähköinen perhekeskus ei siis ole korvaamassa perinteistä palvelua. Toisille sähköinen asiointi sopii paremmin ja siihen voi olla matalampi kynnyks. Meillä on ajatuksena, että kynnystä ei olisi ollenkaan, korostaa Miia Vottonen.

Vottonen työskentelee sähköisen perhekeskuksen etäperhetyöntekijänä. Hänen kaimansa Matilainen on nuorten etätyöntekijä. Molempien työhön kuuluu esimerkiksi asiakkaiden kohtaamista chat-palvelussa, joka on auki suurin piirtein virka-ajan puitteissa.

He käsittelevät myös ympäri vuorokauden toimivan Pyydä apua -napin

kautta tulleita yhteydenottoja. Niihin on luvattu vastata 1–3 arkipäivän kuluessa.

Apua saa halutessaan mahdollisimman anonymisti. Toki jonkinlainen yhteystieto kuten puhelinnumero tai sähköposti täytyy jättää, jos laittaa yhteydenoton Pyydä apua -napin kautta.

Väylä perheille ja nuorille

Sähköinen perhekeskus on apuväylä sekä perheille että nuorille. Chatissa voi keskustella esimerkiksi mielenterveyteen, fysioterapiaan, seksuaaliterveyteen, suun terveyteen liittyvissä asioissa.

Tarjolla on myös etäryhmiä, joissa voi keskustella elämää askarruttavista asioista vertaisten kanssa.

– Chatissa moni mieluiten kirjoittaa, mutta toiset haluavat mieluummin keskustella videon välityksellä. Sekin onnistuu, Miia Vottonen korostaa vaihtoehtojen paljoutta.

– Me autamme linjoilla ja ohjaamme muiden asiantuntijoiden juttusille. Tarvittaessa ohjaamme yhteydenottajia myös niin sanottujen kivijalkapalveluiden piiriin. Tarjolla on myös etäryhmiä eri teemoista.

Tyypillisiä pulma-aiheita

Sähköiseen perhekeskuksen etäperhetyöntekijään voi ottaa yhteyttä, jos vanhempaa mietityttää esimerkiksi parisuhteen ja vanhemmuuden asiat.

– Varsin paljon haetaan apua ja tukea kasvatustilanteisiin kotona, lapsen käyttäytymiseen. Lasten tunteidensääntelyssä voi olla ongelmia. Neuropsykiat-

Sähköinen perhekeskus löytyy verkosta osoitteesta: www.hyvaks.fi/perhekeskukset

riset haasteet ovat lisääntyneet kovasti ja se näkyy lasten lisäksi myös nuorten puolella, Vottonen sanoo.

Nuorten kohdalla on paljon ahdistuneisuutta ja muita mielenterveyteen liittyviä asioita.

– Sosiaaliset suhteet, kaverit, some ja yksinäisyys mietityttävät. Moni tulee myös ihan vain hengaileman chatiin, jossa on turvallinen aikuinen läsnä. Tulevat kyselemään, miten menee, Matilainen lisää.

Kynnyks apuun madaltuu

Miia Matilainen toteaa että erityisesti nuorilla kynnyks tulla palveluiden pariin on korkea. Sähköinen palvelu madaltaa kynnystä. Anonyymi sähköinen palvelu

voi olla tervetullut mahdollisuus myös monilla pienillä paikkakunnilla, jossa fyysisiä palveluita joko ei ole saatavilla, tai niiden pariin menemistä arastellaan.

– Sähköiset palvelut ovat saaneet hyvän vastaanoton myös pienemmällä paikkakunnilla. Olemme saaneet palautetta, että asiakkaasta on saattanut olla helpottavaa, että on voinut keskustella ammattilaisen kanssa, joka ei ole aiemmista yhteyksistä tuttu, toteavat Matilainen ja Vottonen.

Sähköisen perhekeskuksen sivuilta voi etsiä apua myös itsenäisesti. Sivuille on koottu eri aihealueiden tietopaketteja ja yhteystietoja lapsiperheille ja nuorille.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Tukea ja ohjausta kiusaamisasioissa

Muuramen perhekeskuksen Tukipysäkki tukee perusopetusikäisten lasten vanhempia.

Tänä syksynä on Muuramen perhekeskuksessa avautunut Tukipysäkki (aiemmin K-klinikka), jossa perusopetusikäisten lasten vanhemmat voivat tulla keskustelemaan kiusaamisasioista. Tukipysäkillä voi keskustella ammattilaisen kanssa lapsen ja perheen tilanteesta, jos lasta on kiusattu tai lapsi on osallistunut kiusaamiseen.

Tapaamiset ovat perheille maksuttomia. Tapaamisia tarjotaan perheelle yhdestä kolmeen kertaan. Pysäkki on avoinna vielä 23.11. klo 12–16 ja vanhemmat voivat varata ajan numerosta 050 576 8293. Tukipysäkestä vastaavat Keski-Suomen hyvinvointialue ja MLL:n Järvi-Suomen piirin Selviydytään kiusaamisesta -toiminta.

Lisäksi järjestetään vertaisiltoja. Niihin kutsutaan perheitä, joilla on erityistä tukea tarvitsevia lapsia tai nuoria. Syksyn viimeinen vertaisilta on Muuramen perhekeskuksessa 11.12. klo 18.00–19.30. Lisätietoja perhekeskuksen sosiaalisen median kanavilta sekä verkkosivuilta.

Tutuksi tullut toiminta jatkuu

Perhekeskus kokoaa eri toimijoiden lapsiperheille suunnattua toimintaa.

Maanantaisin ja torstaisin klo 9–12 on Muuramen varhaiskasvatuksen Avoin päiväkotitoiminta, jossa lapsiperheet voivat viettää mukavaa aamupäivää omin eväin.

Parillisilla viikoilla keskiviikkoisin MLL:n aamuperhekahvila klo 10–11.30 toivottaa lapsiperheet tervetulleeksi perhekeskukseen ja parittomilla viikoilla kohdataan MLL:n iltaperhekahvilassa klo 17.30–19.

Muksumusan merkeissä musisoidaan 24.11. ja 8.12. klo 10–12. Muksumusan järjestää Jyväskylän Helluntaiseurakunta. Lauantaisin perhekeskuksessa liikutaan Muuramen seurakunnan gospeljumpan ja heprealaisten tanssien tahdissa klo 10–11.30.

Perhekeskus on kohtaamispaikka lapsiperheille. Voit tulla käymään, ottaa yhteyttä tai asioida sähköisesti. Palveluita järjestävät yhdessä hyvinvointialue, kunnat, seurakunnat ja järjestöt. Keski-Suomessa on useita perhekeskuksia, joista osassa toiminta on hyvinvointialueen koordinoimaa ja osa kuntien koordinoimaa.

Laduilla tehty ilkivaltaa mönkijällä

Muuratharjun latuja ja latupohjana toimivaa pururataa on rikottu tänä syksynä useaan otteeseen mönkijällä ajamalla. Alueella on ajettu luvottomasti moottoriajoneuvolla samaan aikaan, kun ladulla on ollut hiihtäjiä.

Kunnan liikuntapaikkojen hoitajat havaitsivat ensimmäisen tihutyön vain vähän sen jälkeen, kun talven ensimmäiset ladut olivat valmistuneet. Silminnäköjoiden mukaan mönkijän kyydissä oli kaksi henkilöä ja sillä ajettiin

hautausradalle hiihtäjiä vastaan Hopea-sannantielle. Myös Laidunmaan latu oli käyty rikkomassa.

Vahingot saatiin tuolloin korjattua. Ilkivalta on kuitenkin jatkunut lumien sulettua, mistä voi olla kauaskantoisia seurauksia latujen tekemiselle.

– Jos siellä nyt ajetaan, nousee hiekka pintaan ja häiritsee laduntekoa koko talven, kertovat liikuntapaikkojen hoitajat.

Murmuu teatteri Muuramen kulttuurikeskus
Nisulantie 1, Muurame

Perheistä parhain

Pentti Järvinen, Suvi Salomaa

Liput 17€ aikuiset **12€** lapset ja opisk.
(sis. Netticket palvelumaksu 2€)

Viimeiset esitykset:
ke 22.11. la 25.11. su 26.11.
ti 5.12. to 7.12. pe 8.12.
la 9.12.
(Ark. klo 19 Vkl. klo 15)

Netticket.fi sekä **Prisma Seppälä** ja
puh. 0600399499 (1€/min+pvm)
Lippuja myös ovelta ennen esityksen alkua.
www.murmuu.fi
puh. 040 540 1051

Riihivuoressa uusi, mutta tuttu yrittäjä

Uudella yrittäjällä Jukka Seppäsellä on parinkymmenen vuoden kokemus Riihivuoren mökkien vuokravälityksestä.

Mökkien, huviloiden ja huoneistojen vuokraus jatkuu Riihivuoren rinteillä samaan tapaan kuin ennenkin, mutta toiminnassa on hieman uutta säpinää: Riihivuoren Vuokramökit Oy:n kohdepäällikkönä parinkymmenen vuoden ajan työskennellyt **Jukka Seppänen** on ostanut liiketoiminnan ja jatkaa yrittäjänä Riihivuoren Vuokramökeillä.

– Vuokrakohteisiimme kuuluu 44 majoituskohdetta, joista löytyy laaja kattaus eritasoisia ja erikokoisia majoitustiloja niin luksusta hakeville kuin budjettimatkailijoillekin.

Riihivuoressa on alkanut pikkujoulukausi, ja yrittäjä esittelee innoissaan uusia vaihtoehtoja Karhu Spa -luksushuvilasta aina pienempiin saunallisiin huoneistoihin. Seppänen vuokraa myös lisäpalveluita, kuten paljukärryjä.

– Tarkoituksena on myös ostella Riihivuoren huonokuntoisimpia kohteita pikkuhiljaa ja kunnostaa niitä vuokrakäyttöön. Ei kuitenkaan liian montaa kerralla, kertoo Jukka Seppänen suunnitelmistaan.

Mökkivälityksen voi löytää edelleen samasta osoitteesta www.riihivuori.com, mutta taustayhtiönä on nyt Seppäsen omistama Riihivuoren Huvilat Oy. Hän osti vuokraustoiminnon Riihivuoren Vuokramökit Oy:ltä, jonka taustalla oli HimosLomat Oy:n omistajia.

Jokaiselle jotain

Jukka Seppänen kertoo, että vuokrakohteita on laidasta laitaan. 210-neliöinen juuri valmistunut paritalo Karhu Spa A ja Karhu B edustaa ylellisintä äärilaitaa. Paritalon spa-puolella on peräti neljä erilaista saunaa puulämmitteisen pihasaunan lisäksi. Molemmilla puolilla on omat porealtaat. Korpilahden suuntaan aukeavat häikäisevät maisemat.

Karhu Spa A:n parvekkeelta aukeaa kauniit maisemat Korpilahden suuntaan. Itse huvilassakin on paljon nähtävää lukuisista erilaisista saunoista lähtien, esittelee Jukka Seppänen.

– Tämä kohde kiinnostanee etenkin yrityksiä, juhlaporukoita ja muita ylellisyyttä etsiviä. Meillä on monen tasoisia mökkejä ja huviloita, sekä rivitaloasuntoja. Ne ovat suosittuja esimerkiksi työmiesten keskuudessa. Niitä meni paljon myös koiraharrastajille, kun täällä oli alan tapahtuma. Pidän tärkeänä, että on jokaiselle jotain, Seppänen kertoo.

Jyväskylän ja Jämsän seudulla järjestettävät tapahtumat tuovat paljon asiakasvirtaa mökkibisnekseen. Seppänen kertoo, että hyvin toimiva rinnetoiminta on tärkeää talvikauden hyvän tuloksen saamiseen, mutta mökit kiinnostavat muutenkin.

– Vuodessa on pari hiljaisempaa hetkeä. Toukokuussa laskettelusesongin jälkeen ja ennen kesäryytinää on hiljaisempaa. Samoin syksyllä hetki ennen laskettelukautta. Moni yllättyy, että kesä on meillä jopa kiireisempää aikaa kuin talvi. SuomiPopit, rallit ja muut tapahtumat tuovat yöpyjiä.

Ohjelmapalvelua ja alueen kehittämistä

Mökkivuokraamisessa riittää tekemistä. Jukka Seppänen kuvailee itseään ”joka paikan höyläksi”, joka tekee kaikenlaista korjaustöistä lähtien. Lisäksi hän työllistää siivoojia kausiluonteisesti.

– Pääfokus on mökkivuokraamisessa, mutta pientä ohjelmapalvelua tähän on tarkoitus kehittää rinnalle. Pidän hyvänä, että Riihivuoren kehittämiseen on haluja muillakin. Riihivuoressa on vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia.

TEKSTI JA KUVAT: ANSSI KOSKINEN

Riihivuori-teatterissa nähdään Topi Sorsakosken tarina

Muurame ja Teatteri Eurooppa Neljä tekivät sopimuksen kesästä 2024. Musiikinäytelmän ohjaa viimevuotisesta Almasta ja Louisesta vastannut Taava Hakala.

Muuramen kunta ja Teatteri Eurooppa Neljä ovat solmineet yhteistyösopimuksia ensi kesän suhteen. Sopimukset koskevat Riihivuori-teatterin vuokraamista kesäkaudelle 2024, sekä markkinointiyhteistyötä.

Teatteri Eurooppa Neljä esitti kesäteatteria Muuramen kunnan omistamassa Riihivuori-teatterissa jo kesällä 2023. Ensi kesän näytelmänä tullaan näkemään laulaja Topi Sorsakosken elämästä kertova *Topi Sorsakosken tarina*, jota esitetään 18.6.–3.8.2024.

Kunnan ja teatterin välinen vuokrasopimus on voimassa 13.5.–31.8.2024. Vuokrasopimuksen mukaan vuokralaisella on mahdollisuus käyttää vuokra-aikana kesäteatterin näyttämö- ja katsomotilo-

ja itse tai vuokrata niitä muille käyttäjille lyhytaikaisesti kunnan määrittämällä hinnalla. Markkinointiyhteistyösopimus velvoittaa osapuolet edistämään toistensa liiketoimintaa viestintäkanavissaan.

Näytelmän ohjaajana toimii **Taava Hakala** ja käsikirjoitus on **Antti Tuomas Heikkisen**. Topi Sorsakoski on Teatteri Eurooppa Neljälle ennestään tuttu aihe.

– Pari vuotta sitten teimme esityksen Kohtalon tango, jota esitettiin talvikierroksella. Ensi kesänä nähtävä on uusi sovitus isolle areenalle, kertoo teatterinjohtaja **Laura Suonerä**

– Kesällä 2023 vastaanotto Riihivuori-teatterissa oli erittäin lämmin. On iloa jälleen ensi vuonna Riihivuoressa ja lähteä yhdessä Muuramen kunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa rakentamaan kesää 2024, hän lisää.

Teatteri Eurooppa Neljä on jo alkanut markkinoida ensi kesää. Myyntiin tulee pelkkien teatterilippujen lisäksi kaksi erilaista pakettia. Ristelypaketti M/S Rhealla sisältää noutopöydän antimia, sekä teatteriesityksen Riihivuoressa. Teatteri- ja

Muuramen kunnan ja Teatteri Eurooppa Neljän väkeä sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa: vasemmalta oikealle yritysasiantuntija Janne Teppo, teatterin käyttöpäällikkö Ville-Matti Laine, kulttuuri- ja osallisuuspäällikkö Johanna Pitkälä, talousjohtaja Jukka Kaistinen, teatterinjohtaja Laura Suonerä ja kiinteistöpäällikkö Anu Hakala.

ruokailupaketti sisältää teatteriesityksen lisäksi ruokailun ravintola Riihikelossa.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

KUVA: PEKKA SELL

Elämässä on vauhtia, vaikka jalat

Parasulkapallon taitaja Heidi Manninen löysi urheilullisen puolensa vasta ratsastusonnettomuuden jälkeen. Hän jatkaa myös hevosten parissa.

Yksitoista vuotta sitten **Heidi Manninen** oli nousemassa hevosen selkään aivan kuten monta kertaa aiemminkin. Tällä kertaa tuttu hevonen kuitenkin säikähti jotain.

Iso ratsu otti hypyn eteenpäin ja Heidi tuli päistikkää alas. Selkäydin murtui yhdeksännän selkänikaman kohdalta.

– Siinä oli paljon huonoa tuuria. Olin tajuissani koko ajan ja siinä kun makailin, kokeilin, että kädet liikkuvat. Selkä oli kipeä. Sitten kokeilin käsillä jalkoja, enkä tuntenut mitään. Sanoin kavereille, että nyt kannattaa soittaa ambulanssi, minä en tästä taida nousta, Heidi Manninen muistelee halvaantumistaan.

Liike ei kuitenkaan siihen loppunut. Nykyään 42-vuotias Manninen on paraurheilija, jonka lajeina ovat sulkapallo, ratsastus ja valjakkoajo. Hän palasi myös ratsastuksen pariin pian vammautumisenensa jälkeen.

– Neljä kuukautta onnettomuudesta opettelin uudelleen ratsastamaan ratsastusterapian kautta. Sain rohkeutta, kun tunsin että satulassa pysyy taas. Terapiassa hankitaan kroppaan tukea ja se vähentää spastisuutta, eli lihasjäntytystä. Sitä tulee, kun istutaan pitkään samassa asennossa ja lihakset menevät jännittyneeseen tilaan.

– Aloin taas ratsastaa Mennalan ratsutilalla Saakoskella ääniapuja, kahta raippaa ja istuntaa käyttäen. Kilpailin pararatsastuksessa kansallisella tasolla mutta tällä etsin itselleni sopivaa ratsua harrastamista ja kilpailemista varten, hän kertoo.

Päälajina parasulkapallo

Ennen vammautumistaan Heidi ei ollut mikään urheiluhullu, mutta sittemmin lajikirjo on kasvanut melkoiseksi. Päälajina on keväällä 2013 aloitettu parasulkapallo. Manninen käy myös kuntosalilla muutaman kerran viikossa. Lisäksi hän tekee käsipyyörälenkkejä. Uinnista hän innostui allasterapian kautta. Urheilu on tärkeää toimintakyvyn säilyttämisen vuoksi, mutta tarjoaa myös viihdettä ja virikettä.

– Uimahallilla pystyy käymään kätevästi ensin salilla ja sitten uimassa. Kelausta ja uimista en kuitenkaan ole ruvennut kisamielessä harrastamaan. Minulla on liian lyhyet kädet kelaukseen ja uinti tosi raskasta. Niin ja keihästäkin olen käynyt heittämissä.

– Valjakkoajoon hurahdin vuosi sitten, kun kävin ekaa kertaa kokeilemassa shetlanninponilla ajamista Päivi Kvistin ponitallilla Rannankylällä. Valjakkoa olen päässyt myös kilpailemaan ja olen Suomen ensimmäinen paravaljakkokuski, hän lisää.

Opittavaa löytyy lisää

Parasulkapallo on laji, josta Heidi löytää vielä kymmenen vuoden jälkeenkin uutta opittavaa. Alun perin siihen in-

Heidi Manninen harrastaa sulkapallon lisäksi myös hevosurheilua, jossa alun perin vammautui. Manninen käy töissä sairaala Novalla.

nosti hyvä harrastusporukka. Hän halusi vauhdikkaan harrastuksen.

– Vieläkin voi hioa osaamista, liikkuamista, pelitaktiikkaa, ynnä muuta. Ei ole kaikkea opittu. Myös lajina parasulkapallo on kehittynyt kymmenessä vuodessa paljon. Vuonna 2013 oli ensimmäiset MM-kisat. Tokion paralympialaisissa se oli ensi kertaa mukana ja seuraavan kerran kisataan Pariisissa, Heidi kertoo.

– Tämän kisakauden päätin syksyn EM-kisoihin Rotterdamissa. Kisasin kaksinpelissä, nelinpelissä ja sekanelinpelissä. Pelit ovat kansainvälisellä tasolla tiukkoja. Sekanelinpelissä päästiin sentään alkulohkosta jatkoon englantilaisen parini Gobi Ragathanin kanssa, mutta meille arpoutui uudelleen alkulohkossa meidät voittanut pari. Hyvästä pelistä huolimatta hävisimme uudestaan ja he voittivat lopulta voitti koko turnauksen.

Ensi kauden tavoite pelata hyvin MM-kisoissa. Uusi pelituoli olisi sitä ennen hankittava. Nykyinen on hankittu vuonna 2017. Heidi treenaa JYSS Jyväskylän sulkapalloseuran sulkapallovuoroilla terveiden pelaajien että parin muun parapelaaajan kanssa monta kertaa viikossa.

Heidi Manninen on parasulkapallon naisten kaksinpelin suomenmestari vuodelta 2018 ja naisten nelinpelin EM-pronssimitalisti vuodelta 2019 Mirka Rautakosken kanssa. Kansainvälisistä kisoista on tullut monia mitaleja, viimeksi vuonna 2022 Irlannista sekanelinpelin hopeaa ja Puolasta toukokuussa 2023 tuli mitalit kaikista sarjoista.

Alku oli kuitenkin kankea. Aloittaessaan keväällä 2013 Heidi ei tahtonut

Rajat eivät toimi

osua palloon. Kun se alkoi onnistua, piti yrittää osua palloon liikkeessä. Vähitellen hän oppi syöttämään ja lyömään peruslyöntejä.

- Sitten minut innostettiin mukaan Vammaissulkapallo ry:n sulkiscup-kilpailuihin. Ensin kaikki voitti minut täysin, mutta joka pelistä opin enemmän ja kehityin lisää. Syksyllä 2014 lähdin rohkeasti ekoihin kansainvälisiin kisoihin, suoraan EM-kilpailuihin Espanjaan ja sain luokituksen WH1. Siitä lähtien olen valmentautunut tavoitteellisesti ja kisan-

nut kotimaassa ja ulkomailla, hän kertoo.

Parasulkapallossa pelataan sulkapalloa samoilla säännöillä ja verkon korkeuksilla, mutta luokitukselta riippuen kentän rajat vaihtelevat. Muun muassa pyörätuolipelaajat pelaavat kaksinpelin puolikkaalla kentällä ja nelinpelin koko kentällä ilman etukenttäaluetta. Pyörätuoliluokkia on kaksi ja pystypelaajille on kolme luokkaa, sekä lyhytkasvuisille yksi.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

KUVAT: PEKKA SELL

Samuli treenaa sulkapalloa ja valmistuu ammattiin

- Samuli on todella lupaava parasulkapalloilija. Toivoisin että hänestä saadaan tulevaisuudessa pelaaja kansainvälisillekin kentille, Heidi Manninen kehuu pelikaveriaan **Samuli Kähöstä**.

Viime vuosina ainoa kansainvälisissä arvoturnauksissa esiintynyt keskisuomalainen parasulkapalloilija on ollut Heidi Manninen. Peliporukan kokeneimmat ovat jo jääneet pois ja nykyään etupäässä Jyväskylän Monitoimitalolla harjoittelevaan porukkaan kuuluu kolme pelaajaa, joista kaksi on muuramelaisia.

Manninen ja Kähönen tutustuivat Kähösen äidin välityksellä. Äiti asuu Mannisen naapurustossa ja koiria lenkittäessään naisille tuli puheeksi motocross-onnettomuudessa halvaantunut Samuli.

- Olin ajanut motocrossia ihan pienestä pitäen. Siitä on nyt reilu kolme vuotta, kun halvaannuin. Olin juuri Virossa treenaamassa ennen kisakautta, kun kaaduin ja tuli selkäydinvamma. Heräsin sairaalassa ja huomasin että selkä on kipeä. Siinä se, Samuli muistelee.

Äidin kautta tutuksi tullut Heidi Manninen esitteli nuorelle miehelle parasulkapallon. Vertaistuen lisäksi heitä yhdistää sama fysioterapeutti.

- Olin aiemmin pelannut sulista ehkä pari kertaa kuussa kavereiden kanssa. Nyt treenataan pari kertaa viikossa.

- Lisäksi harrastan kilpakalastusta,

tarkemmin vetouistelua. Käsipyöräilylenkillä käyn ja kuntosalilla. Liikunta on minulle nykyään yhtä tärkeää kuin ennenkin, hän luettelee.

Kähösellä on lahjoja sulkapalloon, mutta kisareissuille hän ei ole vielä Mannisen tapaan lähtenyt. Ongelmana ovat kustannukset: matkat ovat pitkiä ja kuluja tulee satoja euroja per päivä.

- Ehkä joskus. Tai ehkä jos lähempänä olisi kisat, niin voisin lähteä. Tällä hetkellä keskityn teknisen suunnittelun opintoihini. Pitäisi valmistua toukuussa. Ennen loukkaantumistani olin valmistunut talonrakentajaksi, mutta niitä hommia ei nyt tietenkään voi tehdä, Samuli toteaa.

Muuten elämä sujuu varsin tavallisesti. Samuli asuu Muuramessa omassa rivitaloasunnossaan ja pärjää arjessa ilman henkilökohtaista avustajaa. Hänellä on ajokortti, ja auto toimii käsihallintalaitteilla.

- Kaverit käyvät auttamassa siivoamisessa. He suhtautuvat minuun ihan kuin ennenkin. Jotkut tuntemattomat humalaiset voivat olla ajattelemattomia, mutta kyllä nekin tajuaavat, kun niille juttelee. Minusta vammaisiin ihmisiin suhtaudutaan nykyään yleisesti aika hyvin. Meitä ei nähdä pelkkänä menoeränä yhteiskunnalle, Samuli sanoo.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Kansainvälistä vammaisten päivää vietetään 3. joulukuuta.

Vuodesta 1992 vietetyn vammaistenpäivän tarkoituksena on tehdä yhteiskunnasta esteettömämpi. Lisäksi päivän tarkoituksena on parantaa ihmisten suhtautumista vammaisiin sekä vähentää syrjintää.

Heidi Manniselle pyörätuoli on liikkuväväline. Hän ei anna sen määritellä itseään.

Asenne ratkaisee paljon, vaikka joskus on vaikeaa

Elämä ei pääty vammautumiseen, eikä liikuntavammaisen ihminen kaipaa sääliä osakseen. Näin asian tiivistää Heidi Manninen.

Manninen haluaa tulla nähdyksi aktiivisena toimijana. Sellaisena, joka pystyy itse tekemään, vaikka se olisi joskus vähän hankalaa. Hän lähtee ulkoiluttamaan koiria marraskuun sakkipimeänä aamuina, vaikka pyörätuolin pyörä lingertää sohjossa.

Se ei ole mitään herkkua, mutta kun mies on reissutoissa, niin jonkun se on tehtävä, Manninen naurahtaa.

Heidi Manninen kokee, että toisten ihmisten suhtautuminen riippuu pitkälti omasta asenteesta.

- Siitä, miten tuot itseäsi esille ja miten opit sen vamman tai sairauden kanssa elämään. Jäätkö pyörimään oman pääsi sisään vai lähdetkö elämään? Minä päätin, että menen eteenpäin ja teen elämälläni mitä haluan. Pyrin toimimaan aktiivisesti ja innostamaan ihmisiä mukaan toimintaan.

Hän korostaa, että jos ei ole itse kokenut terveyden menetystä, ei tilannetta voi toden teolla ymmärtää.

- Usein ihmiset näkevät tilanteeni niin, että minulta on viety jalat. Se ei kuitenkaan ole mitä kaipaakaan. Voin tehdä kahdella terveellä kädellä paljon,

harrastamaan työskentelemään, matkustamaan. Pyörätuoli ei ole rajoitin, se on liikkumistapa.

Ei pelkkää ruusuilla tanssimista

Hän myöntää, että vaikeitakin aikoja on ollut. Elämä halvaantuneena ei ole pelkkää ruusuilla tanssimista. Nainen on kuitenkin siitä onnekas, että hänellä ei ole toimintakykyä rajoittavia kipuja.

Rinnalla kulkee sama rakastava puoliso, johon hän tutustui 20 vuotta sitten. Koti on sama tuttu, mutta sinne on rakennettu esimerkiksi pyörätuoliramppi.

Heidi Manninen pystyy myös tekemään suurin piirtein samaa työtä, jota teki aiemmin. Hän työskentelee röntgenhoitajana sairaala Novassa.

- Puolentoista vuoden sairausloman jälkeen palasin työkokeilun kautta Novalle kuvantamaan. Työskentelen kuvantamisen sovellustuessa nykyään kolmena päivänä viikossa.

Se satuttaa, ettei aivan kaikkea pysty tekemään kuin ennen. Muun muassa tallilla hänellä on avustaja, joka valmistelee hevosen ja avustaa hevosen selkään.

- Tietysti harmittaa katsoa vierestä, mutta alussa oli vaikeampaa kuin nyt. Alussa kun opetteli uusia taitoja, eikä kroppa ollut riittävän vahva. Se otti koviin.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Samuli Kähönen ajoi ennen motocrossia. Nykyään hän on lupaava sulkapalloilija. Itsenäinen elämä onnistuu vammautumisen huolimatta.

Ei yhtään synkkää ja ikävää

Uudenlaisia tulkintoja perinteisistä kappaleista tarjoavat Groovit joululaulut – konsertit järjestetään Muuramen kirkossa lauantaina 9.12.

Kaksi vuotta sitten muuramelaisen Toccante-lauluyhtyeen puheenjohtaja **Mari Niemelä** poistui hymy huulilla joulukonsertista Tampereella. Hän oli juuri kuullut perinteisiä joululauluja rytmikkäinä, uudelleensovitetuina versioina.

Oli reggaeta, funkia, vaskipuhaltimia ja lanteita liikuttavaa peukkubassoa... Rohkeaa heittäytymistä laulajilta.

– Laitoin aika pian sen jälkeen viestiä Aapolle (sovituksesta vastaava **Aapo Tähkäpää**), lähtisikö hän sovittamaan tällaista ja sitten kysyin Johannalta (Muuramen seurakunnan kanttori **Johanna Laasio**) onnistuisiko konsertti Muuramen kirkossa, Mari Niemelä muistelee.

Kolmikko aloitti suunnittelutyön viime vuoden toukokuussa. Tulosta syntyi: viime joulun alla järjestettiin ensimmäinen *Groovit joululaulut* -konsertti Muuramessa.

Jatkoa seuraa lauantaina 9.12. jolloin Muuramen kirkossa esitetään kaksi konserttia, kello 15. ja kello 18. alkaen.

Suunnittelutyö alkoi ideasta

– Aika nollista lähdettiin liikkeelle suunnittelussa. Kuorot, eli Toccante ja Tauonpaikka, olivat valmiiksi olemassa ja innostuivat ideasta, samoin esiintymispaikka oli tiedossa, Johanna Laasio muistelee.

Paljon oli kuitenkin tehtävää, jotta ensimmäinen tapahtuma onnistuisi. Täytyi pohtia mitä soittimia bändissä olisi ja ketkä niitä soittaisivat: valmista bändiä ei ollut, vaan se koottiin tuttavapiiristä kyselemällä. Tietenkin piti keksiä myös itse ohjelma. Ohjelma olisi myös sovitettava ja harjoiteltava.

– Yhdessä Marin kanssa mietittiin ohjelmaa ja loppuvaiheessa biisien sovituksesta vastaava Aapo Tähkäpää auttoi ohjelman loppuun lyömisessä. Hän kommentoi mikä mahdollisesti toimisi ja mikä ei, Laasio kertoo.

– Harjoituksissa tutustuimme toi-

Groovit joululaulut -konsertissa on kyse siitä, että otetaan nippu kaikkien tuntemia rakkaita joululauluja ja sovitetaan ne menevämmiksi versioiksi. Konsertti sai viime vuonna hyvin väkeä liikkeelle.

siimme ja yhteistyö alkoi sujua. Se on jännä asia, kun se tapahtuu. Siinä ikään kuin aistii ilmasta jotain kirjoittamattomaa soiton alkaessa sujua. Sitä ei voi tehdä, se syntyy.

Tutulle pohjalle rakennettu konsertti

Viime vuonna kuultiin noin tunnin ohjelmisto ja niin on tälläkin kertaa. Mu-

kana on muun muassa reggaeaksi taitunut *Heinillä härkien*. Tekijäporukkaan kuuluu parikymmentä paikallista muusikkoa ja laulajaa, sekä muutama jyväskyläläinen.

– Heti edellisen konsertin jälkeen kysyttiin, tehdäänkö sama uudestaan. Kaikki ilmoittivat olevansa mukana. Tutulla porukalla mennään taas, Laasio

Groovit joululaulut -konsertin bändi koottiin tuttavapiiristä kyselemällä. Basistiksi löydettiin Tuomas Oivanen.

hymyilee.

Muusikoiden lisäksi myös yleisöltä saatu palaute on rohkaissut jatkamaan. Groovit joululaulut otettiin hyvin vastaan. Laasion ja Niemelän mukaan kukaan ei tiettävästi pahoittanut mieltään joululaulujen uudelleensovittamisesta.

– Suomalaiset ovat tottuneet mollivoittoiseen joulumusaan. Perinteiset joululaulut ovat kaihomielisiä, mutta nyt heitetään toiseen äärilaitaan ja haastetaan kuulijaa, Niemelä toteaa.

– Konsertissa kuullaan yksi aika perinteinen tulkinta, eli puoliväliin sijoitettu *Maa on niin kaunis*. Se ikään kuin puhdistaa korvia. Perusviestimme on, että joulumusiikki voi olla iloista, ollaan juhlan äärellä, hän lisää.

Tekijöille konsertti tarjoaa mukavan haasteen. Uudenlaiset tulkinnat vaativat muutakin kuin laulu- ja soittotaitoa, tarvitaan uudenlainen asenne.

– Tosi kiva tätä on ollut tehdä, ja uskon että tällä kertaa pystymme vielä parempaan kuin viimeksi. Laulajilta vaaditaan rohkeutta ja heittäytymistä, perinteinen kuorolaulu ei tällä kertaa toimi, Laasio toteaa.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

KUVAT: MIKKO SILJANDER

Nymanin ja Sunin kamarikonsertti Muuramen kirkossa

Viulisti Elias Nyman ja pianisti Eliisa Suni esiintyvät Muuramen kirkon kamarikonsertissa lauantaina 2.12. Konsertti alkaa kello 18.

Muuramelaistaustainen **Elias Nyman** on opiskellut huippuviulisti **Ilja Gringoltsin** luokalla Zürichin taidekorkeakoulussa, jossa hän on menestyksekkäästi suorittanut musiikin maisterin tutkinnon lisäksi solistin erikoisopinnot. Hän on myös valmistu-

nut Sibelius-Akatemiasta, jossa hänen opettajinaan toimivat Antti Tikkanen ja Merit Palas, sekä Jyväskylän ammattikorkeakoulusta, jossa opettajana toimi Anatoli Melnikov.

Barokkimusiikissa häntä ovat opastaneet mm. Monika Baer, Michael Biehl ja John Holloway. Nyman työskentelee nykyään Mikkelin kaupunginorkesterin konserttimestarina.

Hän on konsertoinut mm. Raphael Wallfischin, Jonathan Stockhammerin, Marc Kissóczyn, Erkki Korhosen, Marko Hilpon, Kari Kriikun, Helena Juntusen, Alexander Boldachevin, Jaakko Korte-

kankaan ja Ari Angervon kanssa. Hänet on nähty festivaaleilla kuten mm. Espoon Urkuyö & Aaria, Kaivos, Varkauden KesäKlassinen sekä Zürichin Focus Contemporary – Zürich West.

Eliisa Suni on monipuolinen pianisti, säestäjä ja kamarimuusikko. Tällä hetkellä hän työskentelee Jyväskylän ammattikorkeakoulussa säestyksen lehtorina ja on erittäin kysytty säestäjä konserteissa, kilpailuissa, mestarikursseilla ja kuorojen harjoituspianistina. Eliisa Suni toimii oopperakorpetiittorina Savonlinnan oopperajuhlilla ja Jyväskylän alueoopperassa.

Elias Nyman vietti nuoruutensa Muuramessa ja vierailee kotikonnuilla edelleen säännöllisesti.

Nyt on rakennettava tulevaisuutta

Vs. kunnanjohtaja Jarkko Määttä arvioi, että taloustaantumassa kunnan on valmistauduttava seuraavaan nousukauteen esimerkiksi kaavoittamalla valmiiksi yritystontteja.

Keski-Suomi ja Jyväskylän seutu kaisivat kipeästi taloudellista nostetta. Nosteen saavuttamisessa yrittäjien ja kuntien yhteistyö on avainasemassa. Näin voi tiivistää viestin, joka kuultiin loka-marraskuun taitteessa Yrittäjien aamukahveilla Nuorisoseurantalo Tasankolassa.

Avoimessa tilaisuudessa kymmenet muuramelaisyrittäjät pääsivät tapamaan vs. kunnanjohtaja **Jarkko Määttästä**, Keski-Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja **Sanna-Mari Jyräkoskea** sekä hallituksen puheenjohtaja **Jari-Pekka Koposta**.

Keski-Suomen maakunta sijoitui tämänvuotisessa Suomen Yrittäjien elinvoimabarometrissa vaisusti sijalle kymmenen; Kymenlaakson ja Keski-Pohjanmaan väliin. Yrittäjien toimitusjohtaja Sanna-Mari Jyräkoski arvioi, että maakunnalla olisi eväitä paljon parempaan. Muurame sai toimitusjohtajalta puhtaat paperit.

– Maakuntana emme ole sillä tasolla missä voisimme olla. Tavoitteeksi onkin nyt asetettu, että olemme lähitulevaisuudessa Suomen viidenneksi elinvoimaisin maakunta. Kunnat ovat hyvin eri tasoilla elinvoimassa, ja etenkin Muuramessa on tehty hyvää pohjatyötä. Kannustamme kuntia laatimaan omia elinvoimalupauksiaan, totesi Keski-Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja puheessaan yrittäjille.

Keski-Suomen Yrittäjät julkisti aiemmin syksyllä parempaan tuloksen suuntaviivoja hahmottavan elinvoimalupauksen. Kymmenkohtaisen julistuksen ovat allekirjoittaneet kymmenen maakunnallista organisaatiota, sekä

Vs. kunnanjohtaja Jarkko Määttä puhui yrittäjille Nuorisoseurantalo Tasankolassa.

paikalliset kansanedustajat.

Kaavoitusta ja ennakkointia

Muuramen vs. kunnanjohtaja Jarkko Määttä totesi, että ei ole syytä jäädä laakereilleen lepäämään, vaikka kunta vielä menestyy erilaisissa barometreissa ja loistaa Keski-Suomen kuntien joukossa. Määttä kantaa huolta Jyväskylän seutukunnan vetovoimasta ja maakunnan vedosta naapureidensa, kuten Pirkanmaan ja Pohjois-Savon välissä.

– Yhteistyö yrittäjien kanssa on ensiarvoisen tärkeää, kun kehitetään kuntaa ja laajemmin koko maakuntaa. Minä teen yrittäjien kanssa mielelläni yhteistyötä ja välitän viestejä eteenpäin poliiti-

tikoille, Määttä korosti.

Määttä kertoi kiertäneensä syksyn mittaan paikallisten yrittäjien juttusilla tutustuen yrityksiin ja niiden tulevaisuudensuunnitelmiin, mutta myös huoliin ja murheisiin. Kansallisesti tarkasteltuna rahoitusmarkkinat ovat tällä hetkellä alamaissa. Lainaa on hankala saada ja vakuuksien arvot ovat alentuneet. Monilla yrityksillä on haasteita ja elämme kokonaisuutena mollivoitossa tilanteessa, vaikka myös kasvavia ja menestyviä yrityksiä joukossa on.

– Siihen ei pidä jäädä kiinni. Nyt on hetki, jolloin rakennamme tulevaa kasvua, Määttä näkee.

Tulevaa kasvua rakennetaan muun

muassa kaavoittamalla yrityksille tulevaisuuden toimintamahdollisuuksia. Jarkko Määttä arvioi, ettei kunnan nykyinen maaomaisuus strategisissa kohteissa ole riittävä, ja hankintoja olisi syytä tehdä. Myös kunnan viranomaisprosesseja elinvoimapaalveluissa ollaan kehittämässä virtaviivaisempaan suuntaan.

– Kunnan pitää olla valmis. Kun yrittäjälle tulee rakentamistarpeita, meidän tulee olla valmiita viemään asia nopeasti eteenpäin. Kahden kolmen vuoden viive ei tule kyseeseen, vaan meidän tulee kyetä tarjoamaan tontti nopeasti, Määttä sanoi.

Lopuksi kunnanjohtaja toivotti yrittäjät tervetulleiksi 24.11. Järjestettävään matkailun työpajaan, jossa terävöitetään takavuotena laadittua Riihivuoren master plania.

Maahanmuuttajat mukaan

Toimitusjohtaja Sanna-Mari Jyräkoski kertoi myös yrittäjäjärjestön toiminnasta muuramelaisille yrittäjille. Kaikki eivät olleet paikallisen yrittäjäjärjestön ja sen myötä Keski-Suomen Yrittäjien jäseniä. Suurelta osin yksinyrittäjistä koostunut yleisö sai kuulla, että myös yrittäjäjärjestön jäsenistä valtaosa on pieniä ja keskisuuria.

– Missiomme on ajaa periksiantamattomasti yrittäjien asiaa. Siksi olemme olemassa, Jyräkoski linjasi.

Keski-Suomen Yrittäjien hallituksen puheenjohtaja Jari-Pekka Koponen loi puheenvuorossaan katsauksen tulevaisuuteen. Hän rohkaisti yrittäjäjärjestöä lähestymään ennakkoluulottomasti myös maahanmuuttajayrittäjiä, jotka muodostavat merkittävän osan yrittäjäkunnasta, tulevaisuudessa mahdollisesti vielä nykyistä suuremman.

– Elokuussa Suomessa syntyi vähiten ihmisiä sitten nälkävuosien. Työperäinen maahanmuutto jatkuu kuitenkin melko vilkkaana. Nämä seikat huomioiden maahanmuuttajien yrityksiä on erittäin tärkeää ottaa mukaan yrittäjäjärjestöjen toimintaan, Koponen kannusti.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Kaikke ne lapset keksivät!

Pääkirjaston aulassa esitellään nyt Muuramen päiväkodeissa ideoituja ja toteutettuja mielikuvituskoneiden pienoismalleja. Keksintö-näyttely on esillä kuun loppuun saakka.

Näyttely liittyy Uudet lukutaidot -hankkeeseen, jonka tavoitteena on vahvistaa digipedagogiikan osaamista ja opetusta.

Päiväkodeissa on kuluneen vuoden ajan paneuduttu **Maria Juopperin** ja **Suvi-Jaana Ahon** koordinoimana monilukutaitoon, ohjelmoinnilliseen ajatteluun ja digitaaliseen tekniseen osaamiseen.

– Nämä ovat taitoja, jotka on kaikki kirjattu valtakunnallisiin velvoittaviin

asiakirjoihin kaikkien lasten oikeuksiksi, totesi Suvi-Jaana Aho näyttelyn avajaisissa.

Joustavuus, selviytymiskyky ja ongelmanratkaisu ovat tulevaisuustaitoja, joita yhdessä on harjoiteltu myös digipedagogisin menetelmin. Tutuksi ovat tulleet myös ohjelmallinen ajattelu ja projektioppiminen, jossa isoa ongelmaa opitaan pilkkomaan pienempiin ratkaistaviin osiin.

– Tätä on lähestytty elämyksellisesti leikin kautta. Taitoja voidaan opettaa vaikkapa vessapaperirulla-askarteluna ilman, että käytössä on yhtään teknistä veketintä. Keksintö-näyttelyn kaikki työt on toteutettu kierrätysmateriaaleista, Suvi-Jaana Aho kertoi.

Avajaisissa lapsiperhepitoiselle yleisölle esiteltiin myös näyttelyn suojelija, ”ihka oikea keksijä”, eli teollisuusneuvos **Jorma Nokkala**. Nokkala kertoi oman keksijän tiensä alkamisesta ja

Aretha Hakanen on yksi muuramelaisista lapsikeksijöistä. Taustalla erilaisia lasten kehittelemiä mielikuvituskoneita, jotka saattavat olla totisinta totta jonain päivänä.

sai Suvi-Jaana Aholta Pelle Pelottoman propellihatun.

– Pyysin isältä rahaa polkupyörän ostoon, mihin hän sanoi että ”ei ole, kek-

si jotain tekemistä”. Siitä alkoi keksiminen ja tekeminen, Nokkala muisteli.

TEKSTI JA KUVA: ANSSI KOSKINEN

Suosittelisitko Muuramen kuntaa? Vastaa kyselyyn!

NPS eli nettosuosittelemisindeksi on tutkimus, jolla mitataan asiakasuskollisuutta ja sen vaikutusta toiminnan tulokseen. NPS-mittarilla selvitetään kunnan asukkaiden, kunnan työntekijöiden ja yrittäjien suositteluhaluus. NPS-kysely on osa Muuramen kunnan strategian mittareita. Kysely suoritetaan vuosittain ja sen tuloksista raportoidaan kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

Valitse kyselyn alussa, missä roolissa vastaat kyselyyn, oletko yrittäjä, asukas vai kunnan työntekijä. Mikäli olet toisella Muuramen kunnalla, valitse rooliksi

si työntekijä, vaikka olisit myös kunnan asukas ja/tai yrittäjä.

Kyselyssä on vain kaksi kysymystä. Kyselyyn vastataan nimettömänä. Kiitos vastauksestasi.

Perinnemaiseman ennallistamistyö palkittiin

Muuramen Suuruspään niityn ennallistamishanke on palkittu kunniakirjalla Keski-Suomen Kulttuurigaalassa. Keski-Suomen Kulttuurigaala järjestettiin Aalto2-museokeskuksessa lauantaina 11.11.2023.

Palkitsemisperusteissa mainittiin uhanalaisen perinnebiotoopin hyväksi tehty työ, jossa kunta on yhdistänyt voimansa maatalousyrittäjän kanssa. Niityllä tehdystä työstä kerrotaan alueella liikkujille opaskyltein.

Suuruspään vanhaa yhteislaidunta on ennallistettu perinnemaisemaksi kesästä 2022 alkaen yhteistyössä korpi-lahtelaisen Moksins karjatilan kanssa. Työtä tehdään raivaamalla puustoa ihmisvoimin, sekä laiduntavan nautakarjan avulla. Muuramen kunta kunnostaa niittyä Helmi-elinympäristöohjelmasta 2021-2030 saadun avustuksen turvin.

- Päällimmäisenä fiiliksenä on ilo ja häkellys, että "lehmä-projekti" saa tämän tuisen tunnustuksen, toteaa Muuramen kunnan puutarhuri **Minna Hiekkola**.

- Tämä on pienen mutta timanttisen tiimin yhteistyön tulos, jossa kiitokset kuuluvat ammattitaitoiselle metsurille

Antti Lindströmille, ely-keskukselle, entiselle ja nykyiselle ympäristöpäällikölle (**Kari Saari** ja **Jonna Heinänen**) sekä muille kunnan työntekijöille, jotka ovat antaneet työpanostaan projektin eteen. Suurin kiitos lähtee Moksins tilalle **Suvi-Maarialle** ja **Henrille**, joita ilman meillä ei olisi niitä suurimman työn tekijöitä, lehmiä, Minna Hiekkola lisää.

Keski-Suomen ely-keskuksen syksyllä 2022 tekemän selvityksen mukaan myötä valtaosa Suuruspään niitystä (4,7 ha) on maakunnallisesti arvokasta perinneympäristöä, loppuosa (2,7 ha) paikallisesti arvokasta. Suuruspäästä löytyi monia perinteisiä niittykasveja sekä vanhoja puita, joissa näkyy laiduntamisen merkkejä.

Suuruspään niityn alueella on pitkä, lähestulkoon katkeamaton laidunnushistoria. Vuoden 1847 pitäjänkartoilta näkyy alueen mahdollinen käyttö torppien yhteislaitumena. Aluetta on sen historian aikana laidunnettu vaihtelevasti eri eläimillä.

Kesällä 2023 laiduntamassa oli viisi lehmää, Usva, Unelma, Untuva, Ulpu ja Uni.

TEKSTI: ANSSI KOSKINEN

Muuramen lukion ylioppilaat syksy 2023

Muuramen lukiosta valmistui tänä syksynä 13 opiskelijaa: **Anttila Noora, Horsma-aho Mari, Janhonen Bea, Kaunisto Neea, Kilpinen Henna, Kronqvist Milla, Kuivisto Elli, Lipso-**

nen Enna, Niemelä Lassi, Paananen Sanja, Töhönen Sara, Valkeinen Aleks ja **Virtanen Emilia**.

Onnea uusille ylioppilaille!

Sillanniityn isoa tonttia ei varata vielä

Muuramen kunta ei varaa Ysitien varressa sijaitsevan Sillanniityn alueen suurta liiketonttia kenellekään kolmesta hakijasta.

Hakuprosessin kuluessa kuntaan saapui useita yhteydenottoja liikepaikasta kiinnostuneilta vähittäiskaupan yrityksiltä, joiden toimialat tarjoaisivat Muuramen kunnan asukkaille nykyistä laajempaa palveluvalikoiman. Muurameen yritysmaailma kohdentunutta

mielenkiintoa halutaankin arvioida uudelleen yhdelle toimijalle keskittämisen asemesta.

Uusien, esiin nousseiden mahdollisuuksien ja potentiaalinen arvioimiseksi hyödynnetään kunnan osittain omistaman Jykian asiantuntijapalveluita. Tilattavaan työhön sisältyisi liikepaikkojen mahdollisen uudelleen organisoimisen arvioiminen.

Muuramelta verohuojennus yleishyödyllisille yhteisöille

Muuramen tuloveroprosenttiin tulee pienin mahdollinen korotus, eli se pyöristetään lähimpään kymmenykseen 0,04 prosenttiyksiköllä. Muuramen kunnan tuloveroksi tulee tällöin 6,90 %. Asiasta päätti kunnanvaltuusto kokouksessaan 13.11.

Kunnat ilmoittavat seuraavan vuoden tulovero- ja kiinteistöveroprosenttinsa Verohallinnolle aina marraskuussa. Tänä vuonna kaikkien kuntien tuloveroprosentit muuttuvat, sillä ne tulee ilmoittaa 0,10 prosenttiyksikön tarkkuudella. Kuluvan vuoden tuloveroprosentit ilmoitettiin sadasosan tarkkuudella.

Kuntastrategian kärkikohteen "aktiivinen ja tyytyväinen kuntalainen" mukaisesti kiinteistövero poistetaan yleishyödyllisiltä yhteisöiltä. Niiden verotusprosentti määräytyy yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan, mutta valtuusto voi määrätä kiinteistöveroprosentin alhaisemmaksi, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus

on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä.

Vs. kunnanjohtaja Jarkko Määttänen kertoo, että Muuramen kunta haluaa tukea kuntalaisten hyvinvointia ja aktiivisuutta sekä edistää yhteisöllisyyttä luomalla yleishyödyllisille yhteisöille aiempaa paremmat toimintaedellytykset.

- Kiinteistövero on kuitenkin merkittävä kuluerä rakennuksia omistaville yleishyödyllisille yhteisöille. Rakennusten ylläpito tapahtuu pitkälti talkootyönä ja vapaaehtoisvoimin. Samalla yhteisöt tarjoavat kuntalaisille loistavia kohtaamispaikkoja ja tiloja erilaisten yhteisöllisyyttä edistävien tapahtumien järjestämiseen, Määttänen arvioi.

- Tällainen vapaaehtoistoiminta on yksi yhteisöllisyyden luomisen kulmakivistä ja kunta haluaa olla mukana mahdollistamassa aktiivisen toiminnan jatkumisen kunnassa, sanoo kunnanhallituksen puheenjohtaja Mika Ilvesmäki.

ElmoNetin valokuitu on Muuramessa!

ElmoNet on rakentanut varmatoimista valokuitua Muuramen alueelle.

Haluatko liittyä mukaan?

- 👉 Varmista saatavuus myynnistämme.
- 👉 Meiltä sekä liittymät että palvelut.
- 👉 Meillä maksat vasta, kun palvelu on kytketty käyttöösi!

Taloyhtiöitä palvelee:

Tarja 040 824 7871

Omakotitaloja palvelee:

Aino 040 142 4596

asiakaspalvelu
@elmonet.fi
03 486 4300

ElmoNet

Pikkujouku

MUURAMEN LEIJONEN TAPAA!

La 2.12. klo 19.30 Ravintola Riihikelo

ILLALLISKORTTI 69€
sis. Joulumenun ja ohjelman

OHJELMAKORTTI 30€
sis. Sekahakutanssit

Heidi Pakarinen

& Sekahakutanssi-orkesteri

Liput: Fenno Optikka Muurame ja Kukka- ja hautaustoimisto Kannel

Pöytävaraukset: Riihikelo puh. 0400 706 691 / 0400 517 511

Ryhmävaraukset: martti.ronkainen@kolumbus.fi, puh. 0400 642064

Lions Club Muurame
60 vuotta

Riihikelo
Riihikelo

Yrityksen Hippo-kisat olivat menestys

Kisoihin otettiin tällä kertaa uudenlainen lähestymistapa, jossa kilpailullisuuden merkitys oli hieman häivytetty.

Muuramen Yritys järjesti syyskuisena lauantaana Hippo-yleisurheilutapahtuman Muuramen yleisurheilukentällä. Kyseessä oli 2014-syntyneille ja sitä nuoremille suunnattu tapahtuma, jossa lajeina olivat juoksu/kelaus, pallonheitto ja pituushyppy. Yleisten sarjojen lisäksi tapahtumassa oli kaiken ikäisille lapsille sopiva soveltavan liikunnan sarja.

Tapahtuma toteutettiin tänä vuonna erilaisella konseptilla kuin aiempina vuosina. Muista vuosista poiketen tänä vuonna lapsilla oli sekarajat ja suorituksia ei mitattu. Tähän olivat syynä se, että lasten ja nuorten liikuntakäyttämisen Suomessa (LIITU) -tutkimuksen mukaan kilpailun merkitys lasten ja nuorten keskuudessa vähentynyt.

Noin neljännes vastaajista ei koe kilpailu mielekkääksi (Joka viides kokee sen mielekkääksi ja lopuille asialle ei ole juurikaan merkitystä). Lisäksi lap-

silla voi olla biologisen ja kronologisen iän välillä suuria yksilökohtaisia eroja. Samana vuonna syntyneistä toinen voi biologiselta iältään vuotta tai kahta kronologista ikäänsä nuorempi ja toinen taas vastaavan verran vanhempi.

- Tämä taas luo epäreilun kilpailuasetelman, joka on kaiken lisäksi lasten itsensä hankala käsittää ja näin ollen se voi vaikuttaa motivaatioon liikuntasuhteen muodostumiseen. Tämän tiedon valossa halusimme tarjota kaikille mahdollisuuden osallistua tapahtumaa, emmekä sulkea ketään kilpailullisuuden takia pois, kertoo Muuramen Yrityksen toiminnanjohtaja **Alexi Dahlman**.

Pituushyppy- ja pallonheittopisteillä lapsille itselleen merkiksi ja motivaatioksi oli laitettu erilaisia eläimen kuvia sopivin välimatkoin. Näin lapset pystyivät itse hahmottamaan omaa suoritustaan ja kertomaan siitä vanhemmilleen, "hyppäsin pupun loikan" tai "heitin palloa kenguruun asti". Näin ollen lapsilla oli suorituksessa jokin kohde/tavoite, jota tavoitella ja näin ollen yrittää parhaansa kuitenkin ilman lasten välistä kilpailua. Tärkeintä on liikunnan riemu ja yhdessä olo.

Kati Koro jakoi palkintoja pienille urheilusankareille.

Tämän vuoden tapahtumaan ilmoittautuneita oli 157, joista lopullisia osallistujia oli 137, joka vastaa noin kuutta prosenttia kunnan 0-14-vuotiaista. Tapahtumassa jokainen lapsi oli voittaja. Kaikki osallistujat palkittiin mitalilla, diplomilla sekä Keljon K-Citymarketin tuotepalkinnolla. Jokainen sai lisäksi nousta korkeimmalle palkintopallille vastaanottamaan palkintonsa.

Tavoitteena oli luoda mukava matalan kynnyksen liikuntatapahtuma muuramelaisille lapsille ja mielestäni siinä onnistuimme. Iso Kiitos kaikille tapahtumassa toimineille vapaaehtoisille sekä tapahtuman mahdollistaneille yhteistyökumppaneille Petäjäveden Osuuspankille ja Keljon K-Citymarketille.

TEKSTI: ALEKSI DAHLMAN

Joulupostia ikäihmisille -kampanja tulee taas

Luovan välittämisen yhteisö Siskot ja Simot järjestää yhteistyökumppaneineen kymmenennen Joulupostia ikäihmisille -kampanjan 4.12.2022 saakka. Kampanjassa kerätään joulukortteja kotihoidon ja asumispalvelujen ikääntyneille asiakkaille. Kampanjan yhteistyökumppaneita ovat Kuntaliitto, Kansalaisopistojen liitto ja Kansalaisareena.

Kampanjaan osallistuminen on helppoa ja hauskaa. Kampanjaan voi osallistua tekemällä joulukortin ja toimittamalla sen keräyspisteeseen 23.11.-4.12. Kirjoita korttiin hyvän joulun toivotukset. Merkitse saajan kohdalle "Sinulle" ja lähettäjän kohdalle oma nimesi ja Siskot ja Simot. Pudota kortti sellaisenaan lähimpään keräyslaatikkoon. Ethän sulje korttia kirjekuoreen.

MUURAMEN KERÄYSPISTEET:

Muuramen kirjaston lukusali, Virastotie 8, ma-to klo 11-19, pe klo 11-16, omatoimiaika joka päivä klo 7-21
Kinkomaan kirjasto, Purotie 2 - omatoimiaikoina.

To 23.11. klo 15-17 Yhteinen korttias-kartelu Mannatuvalla, os. Virastotie 2 (alapiha) - vohvelikahvila avoinna!
Kampanjan verkkosivut: siskotjasimot.fi/joulupostia Seuraa kampanjaa somessa: #kosketakortilla #joulupostia Joulupostia ikäihmisille -kampanja kutsuu jälleen Muuramen asukkaat lähettämään joulukortteja ikääntyneille
Yhteyshenkilö Muuramessa: Johanna Pitkälä, johanna.pitkala@muurame.fi, p. 050 595 3621.

KUULUTUS jätehuoltomääräysten hyväksymisestä

7.11.2023

Jyväskylän seudun jätelautakunta hyväksyi 2.11.2023 päivitettyt jätehuoltomääräykset, jotka tulevat voimaan 1.1.2024. Jätehuoltomääräykset ja niiden perustelumuuutukset ovat yleisesti nähtävillä 8.11.-15.12.2023 jätehuoltoviranomaisen sekä toimialueen kuntien verkkosivuilla.

Jätehuoltomääräysten hyväksymispäätökseen saa hakea muutosta kuntalain 143 §:n mukaisesti kirjallisesti 15.12.2023 mennessä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (osoite Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA). Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisuajankohdasta.

Jyväskylän seudun jätelautakunta

www.jyvaskylanseutu.fi/jatehuolto/kuulutukset

Jyväskylän seudun
JÄTELAUTAKUNTA

Opastettu uintiretki AaltoAlvariin torstaina 30.11.

Lähtö reitiliikenteen bussilla Virastotie P-pysäkillä (kokoontuminen klo 8.35) - takaisin ollaan Muuramessa viimeistään klo 13.30. Liikunnanohjaaja Satu Koskela mukana koko matkan. AaltoAlvarissa hyvin aikaa uida, vesijuosta ja vaikka testailla virtuaalivesijumpppaa sekä uinnin jälkeen piiptaata kahviossa. Huomioi lyhyt kävelymatka bussipysäkillä uimahalliin.

Retki **omakustanteinen**, bussi noin 3€ / suunta ja uintilippu aikuiselta 6€, lapsi/eläkeläinen 4,5€. **Ilmoittaudu retkelle viimeistään tiistaina 28.11. klo 15** numeroon **040 559 2763** / Riikka Uurtio.

Aallotar
UIMAHALLI & KUNTOSALI

MANNATUVALLA TAPAHTUU:

To 23.11. klo 15-17
Siskot ja Simot-joulukorttipaja:
Tehdään yhdessä joulupostia ikäihmisille Mannatuvan vohvelikahvilassa.

Pe 24.11. klo 18
Air-Mannatupa-ilta

Pe 1.12. klo 14
Lempeä liike ja rentoutus-
rauhallinen hetki ikään ja kuntoon katsomatta, seurakunnan väistötiloissa.

La 9.12. klo 13-16
Jouluiloa terveellisemmin-
jouluisia ruokia ja herkuja-kurssi seurakuntakodilla.
Lisätiedot www.mannatupa.fi ilmoittautuminen.

Ma 11.12. klo 17.30.
Unelmakartta-paja

OPAS

p. 040 540 7811 tarja.vilhuniemi@evl.fi

Järjestöt ilmoittavat

Isolahden kyläyhdistys ry. Kokous Maanantaina 27.11.2023 klo 18 Isolahden päiväkodin aulatilassa. Asialistalla yhdistyksen lopettaminen. Tervetuloa!

Kinkomaan koulun vanhempainyhdistys. Kinkomaan joulun avaus lauantaina 2.12. klo 11-14 Kinkomaan koululla. Kauneimmat joululaulut klo 11, lastenmusiikkiorkesteri Loiskis konsertoi klo 13, joulumyyjäiset, poniratsastusta, arpajaiset, vanhempainyhdistyksen kahvio ja paljon muuta! Tervetuloa! Tapahtuman järjestävät Kinkomaan koulun vanhempainyhdistys, Kinkomaan kyläyhdistys ja Muuramen seurakunta. Lisätietoja www.kinkomaankyla.net.

Kinkomaan kyläyhdistys ry. Sääntömääräinen syyskokous ke 29.11. klo 18.00 Kinkomaan koululla. Kokous on avoin kaikille kinkomalaisille. Tervetuloa keskustelemaan kylän ajankohtaisista aiheista. Kahvitarjoilu!

Kristillisdemokraatit Muuramen paikallisosasto. Sääntömääräinen vuosikokous pidetään torstaina 23.11.2023 klo 20 Muuramen valtuustosalissa. Samassa paikassa klo 18-20 KD:n aluevaltuuston ja Muuramen KD:n kaikille avoin keskustelutilaisuus hyvinvointialueen palveluista. Alustukset vs. kunnanjohtaja Jarkko Määttänen, aluevaltuutettu Marika Visakorpi-Kemppainen sekä kommenttipuheenvuoro geriatri Aira Korhonen. Kahvitarjoilu ja arpajaiset! Tervetuloa!

MLL Muuramen paikallisyhdistys. Yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous järjestetään Muuramen Nuorisoseurantolalla (Mikkolantie 6) tiistaina 12.12. klo 18. Tervetuloa tutustumaan paikalliseen toimintaamme ja iltakahville! Ilmoittaudu mukaan 4.12. mennessä sähköpostilla osoitteeseen mllmuurame@gmail.com!

EKL Muuramen Eläkkeensaajat ry. Pikkujoulu vietetään torstaina 30.11.2023 klo 13.00 työväentalolla. Ilmoittautumiset 26.11. mennessä Tuulalle puh. 0400 747279. Omavastuu hinta on 10 euroa yhdistyksen tilille. Ilmoittautuminen Murmu teatterin 7.12.2023 esitykseen "Perheistä parhain" 30.11. mennessä Tuulalle. Omavastuu hinta 10 euroa. Muuramen Eläkkeensaajien tilinumero: F191 5339 2520 0060 88.

Muuramen Nuorisoseura. Perinteiset joulumyyjiset järjestetään su 3.12.2023 klo: 12-15 Tasankolassa, Mikkolantie 6. Tapahtumassa on kahvio. Joulupukki vierailee klo: 13 ja 14. Ostot käteisellä.

Muuramen Seniorit ry. Seniorien puurojuhla perjantaina 1.12. klo 16 Linnulla Nuuttulantie 3. Tilaisuuden hinta 23 euroa. Pitopaikan pienuuden vuoksi 16 ensimmäistä ilmoittautunutta pääsee mukaan. Ilmoittaudu Ullalle viimeistään 27.11. puh. 050 3547722. Lisätietoja jäsenkirjeessä.

Muuramen Sotaveteraanikerho. Tervetuloa viettämään kerhon puurojuhlaa perjantaina 15.12. klo 12-15 uudella seurakuntakodilla (Sanantie 5). Tuo mukanaasi pikkupaketti pukinkonttiin. Ruokailun vuoksi ilmoittautuminen viimeistään ma 11.12.23 Marja-Leenalle, puh. 050 3463676 tai sähköpostitse.

Muuramen Taideseura. Pajat ma klo 16-20. 27.11., 4.12. ja 11.12. Joulutuotteita seuralle ja itselle, ilm. ja lisätiedot Katja 040 589 2926 ja Eeva-Maija 050 460 3774. 18.12. klo 18.00 Pikkujoulu, ilm. ja lisätiedot Eeva-Maija 050 460 3774. Su 17.12. klo 12-15 Joulumyyjäiset Franssilassa, Mikkolantie 2. Taidenäyttely Franssilassa: Kari Rastas - Taiteen siivellä - maalauksia vuosien varrelta. Näyttely avoinna vielä ke 22.11. klo 18-20 ja la 25.11. klo 12-15.

Muuramen Vasemmisto ry. Syyskokous 11.12. Syyskokouksessa käsitellään sääntöjen määrämät asiat. Kokousaika- ja paikka: Työväentalo, Nisulantie 2, maanantaina 11.12. klo 17.30 alkaen. Lisätietoja antaa Viivi Marjamäki, viivi.marjamaki@gmail.com

Muuramen Voimistelu- ja urheiluseura Yritys ry. Yhdistys kutsuu jäsenensä sääntömääräiseen syyskokoukseen 27.11.2023 klo 18.00 Ravintola Riihikeloon osoitteessa Riihivuorentie 313, 40950 Muurame. Kokouksessa käsitellään seuran sääntöjen määrämät asiat sekä seuran sääntömuutos. Kokous edellyttää ennakoilmoittautumista. Ennakoilmoittautumiset tulee toimittaa 22.11.2023 mennessä osoitteeseen toiminnanjohtaja@muuramenyritys.fi tai viestitsee numeroon 044 239 3903. Ilmoitathan mahdollisen erityisruokavaliosii ilmoittautumisesi yhteydessä.

KUULUTUKSET

KUULUTUS

Muuramen valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 25.9.2023 **asemakaavat Keskustan asemakaavamuutos (§ 96) ja Muuramentien ja Kinkovuorentien risteysalueen asemakaava (§ 100).**

Päätöksistä ei ole valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Näin ollen asemakaavat tulevat lainvoimaisiksi tällä kuulutuksella.

Muuramessa 22.11.2023

KUNNANHALLITUS

www.muurame.fi/kuulutukset

KUULUTUS

Muuramen kunta asettaa **julkisesti nähtäväksi 22.11.-5.12.2023 väliseksi ajaksi - Velkapohjan asemakaava-alueen Kututien jatkon katu-suunnitelman**

Suunnitelmat ovat kuulutuksen ajan julkisesti nähtävillä kunnan virastotalon aulassa (Virastotie 8) virka-aikana sekä Muuramen kunnan internetsivuilla Kuulutukset osoitteessa: <https://www.muurame.fi/>.

Suunnitelmista ja asiakirjoista voi nähtävillä olon aikana esittää kirjalliseen muistutukseen osoitteella Elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta, PL 1, 40951 Muurame tai sähköposti-osoitteeseen ilkka.lautamaki@muurame.fi

Lisätietoja asiasta antaa suunnitteluinsinööri Ilkka Lautamäki (puh. 050 471 7148).

Muuramessa 22. päivänä marraskuuta 2023
Elinvoiman ja kestävän kasvun lautakunta

www.muurame.fi/kuulutukset

Tekoään vakiovuorot talvikaudelle 2023-2024

on haettavana 27.11.2023 mennessä.

Tekoää sijaitsee koulumäellä, skeittiparkin viereisellä ulkopelialueella. Vuoroja voivat hakea seurat, yhteisöt, vapaat harrastajaryhmät ja työpaikat. Vuorojen haltijoille tiedotetaan vuorojen käyttöönottoaika erikseen.

Hakemukset, joihin tulee liittää yhteisön nimi, yhdyshenkilön nimi, osoite ja puhelin, haettava vuoro, kellonaika ja viikonpäivä, **tulee toimittaa 27.11.2023 mennessä**: Muuramen kunta, Liikuntapalvelut, PL 1 (Virastotie 8), 40 951 Muurame tai sähköisesti hannelle.alanara@muurame.fi.

Hakulomake kunnan sivulla <https://www.muurame.fi/liikunnan-lomakkeet/>

Tiedustelut: Liikuntapalvelut, hannelle.alanara@muurame.fi tai puh. 040 582 5066.

Liikuntajohtaja

LIKKUVA
Muurame

KOKO PERHEEN TAPAHTUMA
PÄIVÄ PALOASEMALLA
25.11.2023

#Palohallussa

MUURAMEN PALOASEMA
Virastotie 6, kello 10-14
Tervetuloa!

ps. etsimme uusia Muuramelaisia jäseniä hälytys- ja nuorisotoimintaan, tulehan kysymään lisää!

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö **SPEK** PALOSUJELURAHASTO **PSR**

paloturvallisuusviikko.fi

Muuramen terveystakeskuksen ajanvaraus- ja päivystysnumero

arkisin klo 8–20 p 014 2662 791

Muuramen hammashoitola

arkisin klo 8–16 p. 014 266 2743

hyvaks.fi/asiointi/kunnat/muurame

**Muuramen terveysasema,
Virastotie 10,
40950 Muurame**

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

MUURAMELAINEN

Muuramen kunnan tiedotuslehti. Ilmestyy keski-
viikkoisin 15 nroa/vuosi. Lehti jaetaan ilmaiseksi
jokaiseen talouteen Muuramessa. Seuraava lehti il-
mestyy 13.12., **painovalmiit ilmoitusaineistot jätet-
tävä 5.12. mennessä.** Tilaushinta Muuramen ulko-
puolelle 38,5 € + alv. 10 %. Painosmäärä 5 200 kpl.

PL 1, Virastotie 8, 40951 Muurame
p. 014 659 611 (vaihde)

LEHDEN TOIMITUS

Päätoimittaja: Anssi Koskinen
anssi.koskinen@muurame.fi
p. 040 584 5212

Ilmoitukset ja sivunvalmistus: Pekka Sell
p. 050 514 5410,
Ilmoitusvaraukset vastaanotetaan sähköpostilla:
pekka.sell@muurame.fi

PAINOPAIKKA JAKELU
Lehtispäät Oy, Varkaus Posti Group Oyj

www.muurame.fi/muuramelainen

MUURAME

Muuramen kunta
Virastotie 8, PL 1, 40950 Muurame
vaihde p. 014 659 611

Kunnanvirasto ja sosiaalitoimisto
(Kelan asiointipiste)
ovat avoinna ma–pe klo 9–15
Kunnanviraston infopiste p. 014 659 660
Sosiaalitoimiston info p. 014 659 957

www.muurame.fi • info@muurame.fi

Lukupiiri

Keskiviikkona
29.11.

Muuramen
kirjastossa
klo 18.00

Lukupiiri kokoontuu
siirtyneestä
kirjailijavierailusta
huolimatta

Tervetuloa!

Meidän
KIRJASTO

IKÄIHMINEN

kaipaako opastusta
tietokoneen ja
mobiililaitteiden käytössä?

Opastusta Muuramen kirjastossa TORSTAINEN klo 13–15

Voit opetella tekstinkäsittelyn, sähkö-
postin, pankkiasioinnin ja verkossa
surffailun ensiaskeleita. Ohjaajana
toimivat koulutetut vertaisoppaat.

**VARAA AIKA kirjaston asiakaspalvelusta
tai soittamalla kirjastoon 014 659 754.**

Muuramen pääkirjaston asiakaspalveluajat:

ma-to 11–19
pe 11–16

omatoimikirjasto avoinna
klo 7–21 kirjastokortin numerolla
ja PIN-koodilla.

Omatoimikirjastoon pääset kirjasto-
kortin numerolla ja PIN-koodilla.
Ongelmatilanteissa ota yhteyttä
pääkirjastoon asiakaspalveluaikoina.

**Omatoimikirjastojen ajantasaiset
aukioloajat osoitteessa
keski.finna.fi**

Virastotie 8, 40950 Muurame
www.muurame.fi/kirjasto
www.keski.finna.fi
kirjasto@muurame.fi
p. 014 659 754
Kirjasto somessa:

Kelan asiointipiste

KELAn asiointipiste sijaitsee Muuramen kunnan virastotalon hallinto-
osastolla. Asiointipisteelle voi jättää KELAn hakemuksia ja liitteitä
ja ne postitetaan edelleen KELAn. Asiointipisteeltä saa KELAn
esitteitä ja lomakkeita ja siellä voi käyttää KELAn verkkopalvelua
(tulostaa hakemuksia). HUOMIO! Asiointipisteellä ei ole KELAn
etäasiointiyhteyttä eikä pisteeltä saa tukia koskevaa neuvontaa.

Perhekeskuksessa tapahtuu:

Avoin päiväkot

(Muuramen kunnan varhaiskasvatus)
Maanantaisin ja torstaisin klo 9–12. Tämän
vuoden viimeinen avoin päiväkot 14.12.

Erityislasten vertaisilta

(Muuramen vanhus- ja vammaisneuvosto)
Maanantaisin kerran kuukaudessa. Lisätie-
dot ja ilmoittautuminen: katja.mettinen@
gmail.com

MLL:n perhekahvila

(Muuramen MLL)
Keskiviikkoisin
Aamukahvila 10:00–11.30 parillisilla
viikoilla.
Iltakahvila klo 17.30–19 parittomilla
viikoilla.

Koko perheen muksumusa

(Jyväskylän helluntaiseurakunta)
Perjantaisin: 24.11 ja 8.12
klo 10–12

Gospeljumppa

(Muuramen SRK)
Lauantaisin klo 10–11:30
lisätietoja: Mia Hagman 050 340 340
3238 ja Tarja Aho 050 340 0560

Tervetuloa mukaan!

Muutoksista ilmoitamme erikseen fb/
insta: @muuramenperhekeskus_hyvaks

Lisätietoja:
Perhekeskuskoordinaattorilta
p. 050 576 0233

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

PERHEKESKUS
Mukana elämässä.

MUURAMEN VIIHDEKUORO ESIINTYY

KESKIVIKKONA 13.12.
KLO 18.00
MUURAMEN KIRJASTOLLA

KUOROESITYKSIÄ
JA YHTEISLAULUA
GLÖGITARJOILU

Meidän
KIRJASTO

Joulukortti- askartelua

TIISTAINA 28.11.
KLO 16.30–18.30
MUURAMEN KIRJASTOLLA

TORSTAINA 30.11.
KLO 16.00–18.00
KINKOMAN KIRJASTOLLA
SOPII LAPSILLE JA AIKUISILLE

 KESKIKIRJASTOT
Muurame

Värit ja ketju vaihtui, mutta miehet ja palvelu pysyy ja paranee!

Meiltä muun muassa:

- ☑ Kaikkien automerkkien huollot ja korjaukset
- ☑ 3 vuoden takuu varaosille
- ☑ Ohjainlaite-diagnoosit
- ☑ Sijaisauto huollon ajaksi
- ☑ 12kk korotonta maksuaikaa

Auton huollot ja korjaukset nopeasti, sujuvasti ja hyvällä palvelulla!

autopalvelu
MARKKO

MEILTÄ MYÖS
24H-HINAUS- JA
TIEPALVELU!
puh. 040 826 2740

Mekonomen Muurame
Autopalvelu Markko
Punasillantie 6
puh. 040 775 3451
sähköposti: info@autopalvelumarkko.fi

Mekonomen
Autohuolto

JALKOJENHOITOA koti- ja laitospöytänteinä

www.varpahat.fi
p. 045 7832 7996
Henna Vihanto
Jalkojenhoidon At,
Sairaanhoitaja

Varpahat
JALKAOITOLA

VESILAITOKSEN VIKA- JA HÄIRIÖILMOITUKSET:

ma-to 7-15 ja
pe 7-13.30
Jari Oksman

050 303 4260

Muina aikoina päivystys:
0400 737 988

Seuraava lehti ilmestyy ke 13.12.

Painovalmiit aineistot
ti 5.12. mennessä:
pekka.sell@muurame.fi

KUN TAHDOT MYYDÄ - PYYDÄ PAIKALLINEN VÄLITTÄJÄ.

Marketta Tulla
Kiinteistönvälittäjä,
LKV, KiAT
Kiinteistönvälitys
Tanja Heinonen Oy LKV
045 6056 140
marketta.tulla@spkoti.fi

Sp-Koti

Välityspalkkio 4,96 % tai sop. mukaan,
min. 3000 € sis. alv. 24 %

www.muurame.fi

Muuramen Kukka- ja Hautausseuran

Kannel

Kukkia myös kotiin kuljetettuna!
Virastotie 2, alapaha

040 135 4060 / Kukkakauppa
040 654 1524 / Hautauspalvelut

KOTIHOITOA

KOTIHOITOA AMMATTITAITOILLA JA SYDÄMELLÄ MUURAMESSA!

- sairaanhoitoa ja kotipalvelua
- laboratorionäytteet
- omaishoidon lomituspalvelusetelillä

Sair.hoit./Muistihoitaja
Satu Sandelin

Muurame, p.040 7350007

HOITOTARVIKKEET KOTIIN

www.hoivamedical@gmail.com

MYYTÄVÄNÄ

Kävelymatkan päässä
Muuramen palveluista

siistikuntoinen saunallinen
66m² RIVITALOASUNTO

Yhteydenotot p. 0504563389

SU 3.12. KLO 12-15 TASANKOLASSA
MIKKOLANTIE 6

Muuramen
nuorisoseuran
joulu myyjäiset

Paikalla Opas-hanke

OPAS

Keski-Suomen
Elokuvakeskus

& MUURAME

KINO METSO MUURAME

MUURAMESALI MARRASKUU 2023

KE 29.11. KLO 15.30 | K12 | 14€/12€

KE 29.11. KLO 18.00 | K7 | 14€/12€

TO 30.11. KLO 15.30 | K16 | 14€/12€

TO 30.11. KLO 18.00 | S | 12€

INFO & LIPUT ENNAKKOON: WWW.KSEK.FI/KINO-METSO
LIPUT OVELTA ALKAEN 30 MIN ENNEN NÄYTÖSTÄ

MUKANA
UUSI
KUNNAN-
JOHTAJA

Isolahden JOULU- TAPAHTUMA

TI 12.12.2023 | 18.00-20.00

ISOLAHDEN KOULU,
PUKKIMÄENTIE 1

18.00
KUNNANJOHTAJAN
JOULUTERVEHDYS JA
KESKUSTELUA

KAHVIO JA HERKKUJA
MYNNISSÄ
KOULULAISTEN
HYVÄKSI

19.00
KAUNEIMMAT
JOULULAULUT

OPAS-HANKE TARJOAA
JOULUPUUROA

ARVONTA

Järjestäjinä Mannatupa / Opas-
hanke ja Isolahden koulun
vanhempainkerho